

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΛΟΓΟΠΕΔΙΚΩΝ
ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ

Ομάδα Ειδικού Ενδιαφέροντος
στις Διαταραχές Ροής της Ομιλίας

Τραυλισμός:

Κουβεντιάζοντας ανοιχτά
με εκπαιδευτικούς

Εγχειρίδιο που απευθύνεται
στον Λογοθεραπευτή και τον
Δάσκαλο της τάξης

Το παρόν συντάχθηκε από την Lisa Scott, Ph.D., Πανεπιστήμιο της Φλόριντα, και την Carroll Guitar, M.L.S., Πανεπιστήμιο του Βερμόντ,

σε συνεργασία με τους
Kristin Chmela, M.A., Πανεπιστήμιο Northwestern,
Jane Fraser, Πρόεδρο του Αμερικανικού οργανισμού υποστήριξης προσώπων που τραυλίζουν,
Bill Murphy, M.A., Πανεπιστήμιο Purdue,

καθώς και σε συνεργασία με τους
Joseph Donaher, Ph.D., Νοσοκομείο παιδών της Philadelphia και
Lee Caggiano, M.A., ιδιώτη κλινικού

Stuttering: Straight Talk for Teachers
A Handbook for Teachers and Speech-Language Pathologists
Publication No. 0125
Third Edition – 2010
Published by: The Stuttering Foundation
Post Office Box 11749
Memphis, TN 38111-0749
ISBN 0-933388-50-1

Copyright ©2002-2010 by the Stuttering Foundation of America®

Ο Αμερικανικός οργανισμός υποστήριξης προσώπων που τραυλίζουν "Stuttering Foundation of America" είναι ένας μη κερδοσκοπικός φιλανθρωπικός οργανισμός, αφιερωμένος στην πρόληψη και την βελτίωση της θεραπείας του τραυλισμού.

Οι εισφορές απαλλάσσονται φόρων.

Τυπώθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

© Stuttering Foundation www.stutteringhelp.org

Μετάφραση και προσαρμογή στα Ελληνικά από την ΟΕΕΔΡΟ του ΠΣΛ κατόπιν αδείας - Αθήνα, 2014

ISBN: 978-618-81947-0-0

Η παρούσα έκδοση είναι μετάφραση και προσαρμογή στα ελληνικά της 3ης έκδοσης του βιβλίου, με τίτλο πρωτοτύπου: “Stuttering: Straight Talk for Teachers - A Handbook for Teachers and Speech-Language Pathologists” (αριθμός έκδοσης 0125) του Ιδρύματος για τον Τραυλισμό (Stuttering Foundation) στις ΗΠΑ.

Μετάφραση - Επιστημονική Επιμέλεια

Την μετάφραση και επιστημονική επιμέλεια της έκδοσης είχαν τα μέλη της Ομάδας Ειδικού Ενδιαφέροντος στις Διαταραχές Ροής της Ομιλίας του ΠΣΛΛ:

- Ζαΐρη Ελένη, Λογοθεραπεύτρια.
- Καλαϊτζίδου Κατερίνα, Λογοθεραπεύτρια.
- Μαρούσος Δημήτρης, Λογοθεραπευτής.
- Μητροπούλου Ελένη, Λογοθεραπεύτρια.
- Ντούρου Κατερίνα, Λογοθεραπεύτρια.
- Φούρλας Γιώργος, Λογοθεραπευτής.
- Χωριανοπούλου Μιρέλα, Φιλολόγος.

Στην μεταφραστική ομάδα συμμετείχε ο κ. Ευγένιος Ηλιού, Καθηγητής Αγγλικής Γλώσσας.

Επιμέλεια Κειμένου

Κερασιά Μαρούσου, Γλωσσολόγος - Ειδική Παιδαγωγός.

Καλλιτεχνική και Γραφιστική Επιμέλεια

Ναταλία Κισσαμιτάκη, Γραφίστρια.

Ευχαριστίες

Η ΟΕΕΔΡΟ ευχαριστεί θερμά:

- το Stuttering Foundation, για την παροχή άδειας μετάφρασης, προσαρμογής και δημοσίευσης της παρούσας έκδοσης
- την κ. Ναταλία Κισσαμιτάκη, την κ. Κερασιά Μαρούσου και τον κ. Ευγένιο Ηλιού οι οποίοι, παρότι δεν είναι μέλη της ΟΕΕΔΡΟ, συμμετείχαν αφιλοκερδώς στην υλοποίηση αυτό του έργου
- το σωματείο «Πρωτοβουλία Προσώπων που Τραυλίζουν» για την βοήθεια που έδωσαν τα μέλη του στην υλοποίηση της παρούσας έκδοσης

Η ΟΕΕΔΡΟ είναι μία επιτροπή του Πανελληνίου Συλλόγου Λογοπεδικών - Λογοθεραπευτών, η οποία ασχολείται με την προώθηση επιστημονικών, ερευνητικών και επαγγελματικών θεμάτων που αφορούν στις διαταραχές της ροής της ομιλίας και στην υποστήριξη των δικαιωμάτων των προσώπων που τραυλίζουν. Μέλη της ΟΕΕΔΡΟ το 2014 είναι οι λογοθεραπευτές Ε. Ζαΐρη, Κ. Καλαϊτζίδου, Δ. Μαρούσος, Ε. Μητροπούλου, Κ. Ντούρου και συντονιστής ο κ. Γ. Φούρλας. Στην ΟΕΕΔΡΟ συμμετέχει η κ. Μ. Χωριανοπούλου ως εκπρόσωπος του σωματείου «Πρωτοβουλία Προσώπων που Τραυλίζουν».

Τηλέφωνα Επικοινωνίας

Πανελλήνιος Σύλλογος Λογοπεδικών - Λογοθεραπευτών

 210 7779901
 info@logopedists.gr
 <http://www.logopedists.gr>

Πρωτοβουλία Προσώπων που Τραυλίζουν

 6985737678 / 6975233588
 sillogostravismou@yahoo.gr
Ακολουθείστε μας σε:

Ενθαρρύνεται η διάθεση και η χρήση ολόκληρου του εγχειριδίου και όχι η με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο εκτύπωση, αναπαραγωγή και αναδημοσίευση αποσπασμάτων αυτού. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζονται η ακρίβεια των πληροφοριών και τα δικαιώματα του Stuttering Foundation.

Λίγα λόγια από την ΟΕΕΔΡΟ

Οι περισσότεροι άνθρωποι που στην καθημερινότητά τους έχουν έρθει σε επικοινωνία με ένα πρόσωπο που τραυλίζει αντιλαμβάνονται τη λεκτική όψη της διαταραχής και υποψιάζονται την ψυχολογική. Ωστόσο, για ένα πρόσωπο που τραυλίζει η διαταραχή έχει και λειτουργικές, πρακτικές συνέπειες. Μπορεί για παράδειγμα να οδηγεί σε μειωμένη συμμετοχή σε δραστηριότητες, αποφυγή κοινωνικής συναναστροφής, χαμηλές επιδόσεις στο σχολείο ή στην εργασία.

Ο τρόπος που το παιδί που τραυλίζει αντιλαμβάνεται την δυσκολία του, τα συναισθήματά του για την ομιλία και την επικοινωνία, καθορίζουν τον τρόπο αντίδρασής του και προσδιορίζουν τις επιλογές του, την καθημερινή του συμπεριφορά.

Δουλεύοντας με παιδιά που τραυλίζουν, αγγίζουμε θεραπευτικά την λεκτική και συναισθηματική όψη της διαταραχής αλλά και τον τομέα των λειτουργικών συνεπειών του τραυλισμού. Μια δυσκολία χωρίς συνέπειες στην καθημερινότητα του παιδιού και ελεγχόμενη ως προς την ένταση και συχνότητα των λεκτικών και συναισθηματικών της συμπτωμάτων, είναι μια δυσκολία αδρανοποιημένη.

Η μείωση των λειτουργικών συνεπειών στην ζωή, στην κοινωνικότητα και την καθημερινή επικοινωνία του παιδιού που τραυλίζει είναι σημαντικός στόχος θεραπείας. Σύμμαχοι στην επίτευξη αυτού του στόχου είναι οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί που αποτελούν τους «σημαντικούς άλλους» για το οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον του παιδιού αντίστοιχα.

Το παρόν εγχειρίδιο στοχεύει στο να ενισχύσει τη συμμαχία παιδιού - θεραπευτή - εκπαιδευτικού. Να δημιουργήσει τη βάση για ένα δίαυλο επικοινωνίας μεταξύ των συμμάχων, να προσφέρει πληροφορίες, γνώσεις, προτάσεις χειρισμού. Να ενδυναμώσει τον εκπαιδευτικό, να τον εξοπλίσει με υλικό που μπορεί να συμβουλευτεί ή να χρησιμοποιήσει για το παιδί που τραυλίζει που έχει στην τάξη του.

Το εγχειρίδιο αποτελεί τμήμα ενός πακέτου υλικού που δημιούργησε η Ομάδα Ειδικού Ενδιαφέροντος στις Διαταραχές Ροής Ομιλίας του Πανελληνίου Συλλόγου Λογοπεδικών-Λογοθεραπευτών, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται τα εξής:

1. Μετάφραση - Επιμέλεια των βιβλίων του Stuttering Foundation:

- Τραυλισμός: Κουβεντιάζοντας ανοιχτά με εκπαιδευτικούς (Stuttering: Straight Talk for teachers)
- Κάποιες φορές Τραυλίζω: Ένα βιβλίο για παιδιά 7-12 ετών (Sometimes I just stutter)

2. Δύο παραμύθια για τον τραυλισμό, ένα για παιδιά σχολικής και ένα για παιδιά προσχολικής ηλικίας

- Το ρολόι που μιλούσε
- Το κοκκοράκι που κολλούσε... αλλά όλους τους ξυπνούσε

3. Βίντεο συνεντεύξεων Προσώπων που Τραυλίζουν και περιγράφουν την σχολική τους εμπειρία και διαδρομή σε σχέση με τον τραυλισμό.

Κατά το χρονικό διάστημα της έκδοσης του παρόντος, τόσο τα παραμύθια όσο και τα βίντεο των προσώπων που τραυλίζουν βρίσκονται στην φάση της τελικής τους επεξεργασίας και σύντομα αναμένεται να εκδοθούν.

Στο έως σήμερα έργο ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης της ΟΕΕΔΡΟ συμπεριλαμβάνεται το παρακάτω υλικό:

Τρίπτυχα φυλλάδια:

- Για γονείς
- Για δασκάλους
- Για εφήβους
- Για ενήλικες

Πολυσέλιδο ενημερωτικό έντυπο για τον Παιδιάτρο

Βιντεοπαρουσιάσεις:

- Τραυλισμός: Από την Προσχολική Ηλικία στην Ενήλικη Ζωή
- Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για τον Τραυλισμό και τις άλλες διαταραχές ροής της ομιλίας

Το ενημερωτικό υλικό της ΟΕΕΔΡΟ φιλοξενείται και είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του Πανελληνίου Συλλόγου Λογοπεδικών - Λογοθεραπευτών.

8 Συμβουλές προς Εκπαιδευτικούς

- Μη λέτε στο παιδί "μίλα πιο αργά" ή "απλά χαλάρωσε".
- Μη συμπληρώνετε τα λόγια του παιδιού και μη μιλάτε εσείς στη θέση του.
- Φροντίζετε όλα τα μέλη της τάξης, να μάθουν να περιμένουν τη σειρά τους για να μιλήσουν και να ακούν ο ένας τον άλλον.
- Όλα τα παιδιά -ιδιαίτερα εκείνα που τραυλίζουν- βρίσκουν πολύ πιο εύκολο να μιλούν όταν δεν διακόπτονται και έχουν την προσοχή των συνομιλητών.
- Αναθέτετε την ίδια ποιότητα και ποσότητα εργασιών στο μαθητή που τραυλίζει και σε αυτόν που δεν τραυλίζει.
- Μιλάτε με το μαθητή παίρνοντας το χρόνο σας, δίχως να βιάζεστε, κάνοντας συχνά παύσεις.
- Δείχνετε ότι ακούτε προσεκτικά το περιεχόμενο του μηνύματος -αυτό που λέει και όχι πώς το λέει.
- Κάνετε μια προσωπική συζήτηση με το μαθητή που τραυλίζει για τις αναγκαίες προσαρμογές στην τάξη. Σεβαστείτε τις ανάγκες του, χωρίς να γίνεστε καθολικά επιτρεπτικοί.
- Μην αντιμετωπίζετε τον τραυλισμό σαν μια "κατάσταση ντροπής". Συζητήστε για τον τραυλισμό ακριβώς όπως και για ένα οποιοδήποτε άλλο θέμα.

Συντάχθηκε από την Lisa Scott, Ph.D., Πανεπιστήμιο της Φλόριντα

Copyright © 2010 by Stuttering Foundation of America®.
All rights reserved.
800-992-9392/www.stutteringhelp.org

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Τια τους Εκπαιδευτικούς

Ο τραυλισμός είναι μια διαταραχή της επικοινωνίας που σχετίζεται με την ικανότητα ενός ατόμου να μιλά με ευχέρεια. Εμπεριέχει την επανάληψη, την επιμήκυνση ή το μπλοκάρισμα ήχων, συλλαβών ή λέξεων.

Όταν ένα παιδί τραυλίζει, μπορεί να επηρεαστούν οι σχολικές του επιδόσεις και η κοινωνική του ζωή: μπορεί να διστάζει να σηκώνει το χέρι του στην τάξη, να διαβάζει δυνατά ή να συνομιλεί με άλλα παιδιά στην τάξη. Αυτό το εγχειρίδιο έχει σχεδιαστεί για να σας δώσει πρακτικές πληροφορίες για τον τραυλισμό και να προτείνει στρατηγικές που μπορεί να σας βοηθήσουν να ανταποκριθείτε καλύτερα στις ανάγκες των παιδιών που τραυλίζουν στην τάξη σας. Εδώ θα βρείτε:

1. Γενικές πληροφορίες για τον τραυλισμό.
2. Μια λίστα ελέγχου για το πότε πρέπει να γίνει παραπομπή σε λογοπεδικό*, εφόσον ανησυχείτε ότι κάποιο παιδί στην τάξη σας ίσως τραυλίζει.
3. Απαντήσεις σε ερωτήσεις που μπορεί να έχετε σχετικά με τον τραυλισμό.
4. Μια γενική επισκόπηση του τι συμβαίνει στη λογοθεραπεία.
5. Προτάσεις για πληροφορίες προς ανταλλαγή με τον λογοπεδικό.
6. Προτάσεις για πληροφορίες προς και από τους γονείς.
7. Αναφορές στις διάφορες πηγές/βοηθήματα για τον τραυλισμό, τα πειράγματα/κοροϊδία, και για την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης των παιδιών. Ορισμένες πηγές απευθύνονται στους εκπαιδευτικούς, άλλες στα παιδιά και άλλες στους γονείς. Κάθε αναφορά πηγής συνοδεύεται από μια σύντομη επεξήγηση/περιγραφή.

Γενικές Πληροφορίες για τον Τραυλισμό

Στην ενότητα αυτή συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες για τις αιτίες του τραυλισμού, δεδομένα γύρω από τον τραυλισμό, διευκρινήσεις σχετικά με το τι είναι τραυλισμός και πώς είναι πιθανό να αισθάνονται τα παιδιά για τον τραυλισμό.

Αιτίες

Ο τραυλισμός συνήθως ξεκινά στην ηλικία μεταξύ δύο και τεσσάρων ετών. Ενώ οι αιτίες του τραυλισμού δεν είναι γνωστές, οι ερευνητές συμφωνούν ότι πιθανά προκύπτει από αλληλεπίδραση παραγόντων που συμπεριλαμβάνουν την ανάπτυξη του παιδιού, τη δυναμική της οικογένειας, τη γενετική και τη νευροφυσιολογία.

* Οι όροι: Λογοπεδικός, Λογοθεραπευτής, Λογοπαθολόγος είναι ταυτόσημοι και αναφέρονται στην ίδια επαγγελματική ειδικότητα.

Αλήθειες Σχετικά Με Τον Τραυλισμό

- Τραυλίζουν περισσότερα αγόρια απ' ότι κορίτσια. Στην ηλικία των 2 ετών, η αναλογία είναι περίπου δύο αγόρια για κάθε κορίτσι, αλλά έως την πέμπτη τάξη περίπου τέσσερα αγόρια θα τραυλίζουν για κάθε κορίτσι.
- Περίπου 5% του συνόλου των παιδιών, περνούν από μια περίοδο τραυλισμού η οποία διαρκεί έξι μήνες ή και περισσότερο. Τα τρία τέταρτα αυτών, θα ανακάμψουν μέχρι το τέλος της παιδικής ηλικίας, αφήνοντας περίπου 1% με ένα μακροχρόνιο πρόβλημα.
- Εάν ένα παιδί τραυλίζει για περισσότερο από τρία χρόνια, είναι μάλλον απίθανο να το ξεπεράσει. Επειδή τα περισσότερα παιδιά αρχίζουν να τραυλίζουν κατά τη διάρκεια της προσχολικής ηλικίας, ένα παιδί που τραυλίζει στο δημοτικό, στο γυμνάσιο ή στο λύκειο έχει πολύ λιγότερες πιθανότητες να ξεπεράσει το πρόβλημα.
- Δεν υπάρχει ίαση για τον τραυλισμό, ούτε με λογοθεραπεία. Ωστόσο, η λογοθεραπεία βοηθά το παιδί να μάθει να μιλάει με έναν πιο εύκολο τρόπο, ακόμη και με αρκετή ευχέρεια και να έχει υγιείς στάσεις και συναισθήματα για την ομιλία.
- Ο τραυλισμός δεν οφείλεται σε ψυχολογικούς παράγοντες. Τα παιδιά δεν αρχίζουν να τραυλίζουν επειδή είναι πιο ανήσυχια, πιο ντροπαλά, ή περισσότερο καταθλιπτικά από ό, τι τα άλλα παιδιά.
- Τα παιδιά που τραυλίζουν δεν παρουσιάζουν διαφορές στη νοημοσύνη σε σχέση με τα παιδιά που δεν τραυλίζουν.
- Το πόσο ακούγεται ο τραυλισμός στην ομιλία του παιδιού ποικίλλει, ανάλογα με τις περιστάσεις ομιλίας και τους συνομιλητές, τα άτομα που εμπλέκονται σε κάθε περίπτωση. Για παράδειγμα, ένα παιδί μπορεί να μην τραυλίζει καθόλου όταν μιλάει με τους φίλους του, ενώ μπορεί να τραυλίζει περισσότερο όταν διαβάζει δυνατά στην τάξη.
- Ο τραυλισμός μπορεί να έχει διακυμάνσεις, που σημαίνει ότι έρχεται και φεύγει. Η συχνότητα και η ένταση του τραυλισμού του παιδιού, μπορεί να αλλάξει σημαντικά σε μια περίοδο αρκετών εβδομάδων ή μηνών.
- Τα παιδιά που τραυλίζουν μπορεί να έχουν επίγνωση για τον τραυλισμό τους και να επιλέγουν να μη συμμετέχουν στην τάξη.
- Πολλοί διάσημοι και επιτυχημένοι άνθρωποι τραυλίζουν. Ανάμεσά τους οι : James Earl Jones, John Stossel, Kenyon Martin, Darren Sproles, Annie Glenn, Bill Walton, Mel Tillis, Nicholas Brendon, Joe Biden, Carly Simon, Ken Venturi, Bob Love, John Updike, Lewis Carroll, King George VI, Winston Churchill, Marilyn Monroe και John Melendez. Η αφίσα από το Stuttering Foundation «18 Διάσημοι Άνθρωποι», απεικονίζει μερικούς από αυτούς. (Ένα έγχρωμο αντίγραφο της αφίσας βρίσκεται στις σελίδες 22 και 23 αυτού του εγχειριδίου.)

Επιπρόσθετα δεδομένα γύρω από τον τραυλισμό μπορεί να βρει κανείς στο: The Stuttering Foundation® fact sheet, Did You Know: A Fact Sheet About Stuttering, καθώς επίσης και στο παρόν εγχειρίδιο στην σελίδα 14.

Με Τι Μοιάζει και Πώς Ακούγεται ο Τραυλισμός

Στιγμές τραυλισμού συμβαίνουν συνήθως στους αρχικούς φθόγγους ή λέξεις μιας πρότασης, ή στα σημεία εισαγωγής δευτερευουσών προτάσεων.

Τρία είναι τα κύρια μοτίβα συμπεριφορών τραυλισμού. Μπορεί να ακούσετε το παιδί της τάξης σας να τραυλίζει με έναν μόνο από αυτούς τους τρόπους, ενώ άλλα παιδιά μπορεί να εμφανίσουν αξιοσημειώτες παραλλαγές στον τρόπο που τραυλίζουν.

1. Επαναλήψεις φθόγγων και συλλαβών.

Το παιδί θα επαναλάβει συνήθως τον φθόγγο ή τη συλλαβή τρεις φορές ή και περισσότερο.

Μπ-μπ-μπ-μπορώ να πάω στην τουαλέτα;

Ε-ε-ε-εγώ ξέρω την απάντηση! Ή **ξ-ξ-ξ-ξ**-ξέρω την απάντηση!

2. Επιμηκύνσεις ήχων.

Θα ακούσετε το παιδί να «τραβάει τον φθόγγο» καθώς προσπαθεί να τον πει

θθθθθθέλω να πιω νερό.

Έεεεεστω κι αν ήταν δύσκολο το βιβλίο, μου άρεσε.

3. Μπλοκαρίσματα

Όταν κάποιο παιδί μπλοκάρει σε έναν φθόγγο μπορεί να το βλέπετε να προσπαθεί να πει τη λέξη αλλά να μην ακούτε κανέναν ήχο να βγαίνει από το στόμα του. Αυτό το διάστημα σιωπής, συχνά ακολουθείται από μια γρήγορη έκρηξη του φθόγγου, όταν το παιδί είναι τελικά σε θέση να πει τη λέξη.

Είναι επίσης σύνηθες να ακούτε κάποιο παιδί να χρησιμοποιεί τα «εμμμ» ή «εεε» ή «αααμμμ» την ώρα που αγωνίζεται να ξεκινήσει να μιλάει ή να αλλάζει το ύψος ή την ένταση της φωνής του προσπαθώντας να πει μία λέξη στην οποία τραυλίζει.

Εκτός από τις δυσροές που ακούτε, μπορεί να δείτε το παιδί να κλείνει τα μάτια του ή να δημιουργείται ένταση στα χείλη, στα μάγουλα ή στο σαγόι την στιγμή του τραυλισμού. Μερικά παιδιά, μπορεί επίσης να χτυπούν τα δάχτυλα ή τα πόδια τους ή ακόμη και να κινούν το σώμα τους με διάφορους τρόπους καθώς προσπαθούν να πουν μια ιδιαίτερα δύσκολη λέξη. Αυτές, οι λεγόμενες δευτερεύουσες ή συνοδές συμπεριφορές, συνήθως συμβαίνουν επειδή το παιδί πιέζεται να αρθρώσει τη λέξη.

Πώς Μπορεί Να Αισθάνονται Τα Παιδιά Για Τον Τραυλισμό Τους

Μερικά παιδιά που τραυλίζουν δεν έχουν αρνητικά συναισθήματα που να σχετίζονται με την ομιλία, όμως άλλα παιδιά, μπορεί να αισθάνονται απογοήτευση, άγχος, αμηχανία ή ακόμα και ντροπή. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι τα συναισθήματα ενός παιδιού για την ομιλία μπορεί να μη σχετίζονται καθόλου με το πόσο πολύ το παιδί αυτό τραυλίζει. Αυτό σημαίνει ότι ένα παιδί που τραυλίζει συχνά και έντονα, ίσως να μην αισθάνεται καθόλου άσχημα για την ομιλία του στην τάξη, ενώ ένα άλλο παιδί που ο τραυλισμός του φαίνεται πολύ ήπιος, μπορεί να αισθάνεται ανήσυχο και φοβισμένο.

Εάν ένα παιδί έχει αρνητικά συναισθήματα για την ομιλία, μπορεί να είναι απρόθυμο να σηκώσει το χέρι του, μπορεί να προσποιείται ότι δεν ξέρει την απάντηση όταν ερωτάται για κάτι ή να αποσύρεται από κοινωνικές περιστάσεις όπως είναι το να κάθεται με τους άλλους στο διάλειμμα ή να παίζει με μια παρέα στην παιδική χαρά.

Πρέπει να παραπέμψετε το παιδί:

Ίσως διαβάζετε αυτό το εγχειρίδιο επειδή ανησυχείτε ότι ένα παιδί στην τάξη σας μπορεί να τραυλίζει. Η λίστα κριτηρίων παραπομπής για τον δάσκαλο, μπορεί να σας βοηθήσει να αποφασίσετε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Λίστα κριτηρίων παραπομπής για τον δάσκαλο

	Μάλλον Φυσιολογικές Δυσροές	Μάλλον Τραυλισμός
Συμπεριφορές ομιλίας που μπορεί να δείτε ή να ακούσετε:	Περιστασιακές (λιγότερο από μία σε κάθε 10 προτάσεις), σύντομες (λιγότερο από ½ [μισό] δευτερόλεπτο), επαναλήψεις φθόγγων, συλλαβών, ή μικρών λέξεων ό-όπως αυτή. Οι φθόγγοι, οι συλλαβές, ή οι λέξεις επαναλαμβάνονται μόνο μία ή δύο φορές, για παράδειγμα «και-και, μπο-μπο-μπορώ».	Συχνές (3 ή περισσότερες δυσροές κάθε 10 προτάσεις), μεγάλης διάρκειας (μεγαλύτερης από 1/2 [μισό] δευτερόλεπτο) επαναλήψεις ήχων, συλλαβών και κάποιων μικρών λέξεων, ό-ό-όπως αυτή. Οι φθόγγοι, οι συλλαβές και οι μικρές λέξεις συνήθως επαναλαμβάνονται 3 ή περισσότερες φορές, π-π-π-π-παραδείγματος χά-χά-χά-χάρη. Περιστασιακή επιμήκυνση φθόγγων σσσσσσαν αυτή, ή μπλοκαρίσματα.
Άλλες συμπεριφορές που μπορεί να δείτε ή να ακούσετε:	Περιστασιακές παύσεις, διαταγμοί στην ομιλία, ή γεμίσματα όπως «ααα», «εεε», «ααμμ», τα οποία γίνονται συνήθως αντιληπτά όταν το παιδί αλλάζει λέξεις ή σκέψεις.	Οι επαναλήψεις και οι επιμηκύνσεις μπορεί να συνοδεύονται με κλείσιμο και τρεμπόπαιγμα των βλεφάρων, με αποφυγή βλεμματικής επαφής και κάποια μυϊκή ένταση στο στόμα ή και γύρω από αυτό. Ίσως επίσης να ακούσετε αλλαγές στον τόνο/ύψος ή στην ένταση του ήχου καθώς το παιδί αγωνίζεται να πει τη λέξη. Το παιδί μπορεί να πει άλλους (επιπλέον) ήχους ή λέξεις ώστε να βοηθηθεί στην έναρξη ομιλίας, π.χ. «Λοιπόν έτσι, λοιπόν έτσι x-x-x-x-χρειάζομαι μία μπογιά
Όταν το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα αισθητό:	Η δυσκολία τείνει να γίνεται αισθητή μόνον όταν το παιδί είναι: κουρασμένο, ενθουσιασμένο, όταν μιλάει για ένα σύνθετο ή καινούριο θέμα, όταν ρωτάει ή απαντά σε ερωτήσεις, ή μιλάει σε ακροατές που δεν ανταποκρίνονται.	Μπορεί η δυσχέρεια της ομιλίας να εμφανίζεται και να παύει σε παρόμοιες καταστάσεις, αλλά είναι περισσότερο παρούσα παρά απύουσα. Εάν γίνεται αντιληπτό στις περισσότερες περιπτώσεις ομιλίας και κατ' εξακολούθηση, τότε το πρόβλημα ίσως να είναι πιο σοβαρό.
Η αντίδραση του παιδιού:	Μη εμφανής.	Μπορεί το παιδί να δείχνει ανησυχία, αμηχανία, απογοήτευση, ματαίωση, φόβο ομιλίας. Μπορεί να είναι απρόθυμο να συμμετέχει σε δραστηριότητες της τάξης όπως «λέμε τα νέα μας», πικρή ανάγνωση, ή σήκωμα χεριού σε δραστηριότητες που περιλαμβάνουν ερωτήσεις-απαντήσεις.
Αντιδράσεις συνομηλίκων:	Μη εμφανής.	Το ίδιο με παραπάνω.
Αντιδράσεις γονέων:	Καμία σε μεγάλο βαθμό.	Κάποιος βαθμός ανησυχίας.
Απόφαση για παραπομπή:	Καμία παραπομπή.	Παραπομπή για αξιολόγηση.

Copyright © 2001-2010 by Stuttering Foundation of America. All rights reserved.

© Stuttering Foundation www.stutteringhelp.org

Μετάφραση και προσαρμογή στα Ελληνικά από την ΟΕΕΔΡΟ του ΠΣΛ κατόπιν αδείας - Αθήνα, 2014

Επιπλέον, μιλήστε με τους γονείς του παιδιού για να μάθετε εάν ανησυχούν, εάν το παιδί έχει ήδη αξιολογηθεί ή ήταν σε πρόγραμμα λογοθεραπείας.

Οι ερωτήσεις που ίσως θέλετε να θέσετε στους γονείς συμπεριλαμβάνουν:

1. Έχετε παρατηρήσει το παιδί σας να επαναλαμβάνει μέρος των λέξεων και όχι ολόκληρες λέξεις ή φράσεις; (Για παράδειγμα, "μ-μ-μ-μήλο")
2. Ακούτε το παιδί σας να επαναλαμβάνει φθόγγους περισσότερο από μία φορά κάθε 8 ή 10 προτάσεις;
3. Όταν ακούτε το παιδί σας να επαναλαμβάνει, ακούτε περισσότερες από δύο επαναλήψεις; (Για παράδειγμα, "μ-μ-μ-μ-μ-μήλο" αντί του "μ-μ-μήλο»)
4. Το παιδί σας φαίνεται απογοητευμένο ή αμήχανο όταν δυσκολεύεται σε μία λέξη;
5. Μιλάει το παιδί σας έτσι για περισσότερο από ένα χρόνο;
6. Έχετε ποτέ παρατηρήσει το παιδί σας να υψώνει τον τόνο της φωνής του, να ανοιγοκλείνει τα μάτια του, να αποστρέφει το βλέμμα του ή να έχει ένταση στους μύες του προσώπου του στην προσπάθειά του να μιλήσει;
7. Χρησιμοποιεί επιπλέον λέξεις ή ήχους όπως "εεε" ή "α" ή "λοιπόν" για να μπορέσει να ξεκινήσει μια λέξη;
8. «Κολλάει» το παιδί σας κάποιες φορές στην προσπάθειά του να μιλήσει, ώστε να μην "βγαίνει" κανένας απολύτως ήχος;
9. Έχετε παρατηρήσει ποτέ το παιδί σας να χρησιμοποιεί κινήσεις του σώματος, όπως να χτυπάει το δάχτυλό του, για να μπορέσει να "βγάλει" τους ήχους;
10. Νομίζετε ότι το παιδί σας αποφεύγει κάποιες φορές να μιλάει, αντικαθιστά λέξεις, ή παραιτείται από το να μιλά στη μέση μιας πρότασης, γιατί ενδέχεται να τραυλίζει;

Η σειρά με την οποία εμφανίζονται στην λίστα οι παραπάνω ερωτήσεις προσδιορίζεται με βάση την σοβαρότητα του προβλήματος.

Εάν ένας γονέας απαντήσει "ναι" σε οποιαδήποτε ερώτηση εκτός από τον αριθμό 1, αυτό υποδηλώνει περισσότερο την πιθανότητα ύπαρξης τραυλισμού, παρά μιας φυσιολογικής δυσχέρειας. Μαζί με τον γονέα, μπορείτε να αποφασίσετε εάν θα παραπέμψετε σε λογοπεδικό / λογοθεραπευτή / λογοπαθολόγο.

Τι πρέπει να κάνω όταν ένα παιδί της τάξης μου τραυλίζει;

Το πιο σημαντικό πράγμα που πρέπει να κάνουμε όταν ένα παιδί τραυλίζει, είναι να είμαστε οι ίδιοι καλοί στην επικοινωνία.

- Κρατήστε βλεμματική επαφή και δώστε στο παιδί αρκετό χρόνο για να ολοκληρώσει τη σκέψη του.
- Προσπαθήστε να μη συμπληρώνετε λέξεις ή προτάσεις.
- Με τον τρόπο και τις ενέργειές σας, δώστε στο παιδί να καταλάβει ότι ακούτε το τι λέει – όχι το πώς το λέει.
- Γίνετε οι ίδιοι υπόδειγμα αναμονής και ακρόασης. Περιμένετε δύο δευτερόλεπτα πριν απαντήσετε την ερώτηση ενός παιδιού και εισάγετε περισσότερες παύσεις στο λόγο σας για να βοηθήσετε στη μείωση της πίεσης για ομιλία.

Αυτές οι προτάσεις θα ωφελήσουν **όλα** τα παιδιά της τάξης σας.

Μην κάνετε παρατηρήσεις ή προτροπές όπως «μίλα πιο αργά», «πάρε μια βαθιά ανάσα», «χαλάρωσε», ή «σκέψου τι θέλεις να πεις και έπειτα πες το». Δίνουμε συχνά αυτές τις συμβουλές στα παιδιά επειδή το να μιλάμε πιο αργά, το να χαλαρώνουμε ή να σκεφτόμαστε αυτό που πρόκειται να πούμε μας βοηθάει όταν νιώθουμε ότι μπερδεύουμε τα λόγια μας. Ο τραυλισμός, όμως, είναι ένα διαφορετικό είδος δυσχέρειας της ομιλίας και τέτοιου είδους συμβουλές δεν βοηθούν το παιδί που τραυλίζει.

Θα πρέπει να υπενθυμίζουμε στο παιδί να χρησιμοποιεί τις λογοθεραπευτικές τεχνικές στην τάξη;

Εάν το παιδί ή ο λογοπεδικός δεν σας ζητήσει να υπενθυμίζετε στο παιδί τις θεραπευτικές τεχνικές, ίσως είναι καλύτερο να μην το κάνετε.

Στη θεραπεία, τα παιδιά που τραυλίζουν μαθαίνουν αρκετές διαφορετικές τεχνικές, που μερικές φορές ονομάζονται «εργαλεία λόγου», για να διαχειρίζονται τον τραυλισμό τους.

Ωστόσο, για την εκμάθηση των "εργαλείων του λόγου" σε διαφορετικές περιστάσεις (π.χ. στην τάξη έναντι του κλινικού χώρου) απαιτείται σημαντικός χρόνος και εξάσκηση.

Πολλά μικρά παιδιά που τραυλίζουν, δεν έχουν την ωριμότητα να παρακολουθούν την ομιλία τους σε όλες τις περιστάσεις. Συνεπώς, μπορεί να μην είναι ρεαλιστικό να αναμένει κανείς το παιδί να χρησιμοποιήσει τις θεραπευτικές τεχνικές στην τάξη σας.

Τι πρέπει να κάνω όταν το παιδί έχει μια δύσκολη μέρα στη ροή της ομιλίας του;

Είναι πάντα καλύτερο να συνεννοείστε με το ίδιο το παιδί για το τι θα ήθελε να γίνεται τις ημέρες που η ροή του είναι πιο δυσχερής απ' ό,τι συνήθως.

Τα παιδιά που τραυλίζουν διαφέρουν αρκετά στο πώς θέλουν να ανταποκρίνονται οι δάσκαλοί τους και οι συμμαθητές τους όταν έχουν μια ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο στη ροή της ομιλίας τους. Κάποιο παιδί, μπορεί να προτιμά ο δάσκαλός του να το αντιμετωπίζει με τον ίδιο τρόπο, όπως θα έκανε οποιαδήποτε άλλη μέρα, απευθύνοντάς του το λόγο αυθόρμητα ή ζητώντας του να διαβάσει δυνατά.

Από την άλλη πλευρά, ένα άλλο παιδί μπορεί να θέλει ο δάσκαλός του να μειώσει προσωρινά τις προσδοκίες για λεκτική συμμετοχή, απευθύνοντάς του το λόγο μόνο εάν σηκώσει το χέρι του ή επιτρέποντάς του να μη συμμετέχει στη διάρκεια δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν ανάγνωση ή συζήτηση.

Τι πρέπει να κάνω όταν το παιδί που τραυλίζει διακόπτει ένα άλλο παιδί;

Χειριστείτε την κατάσταση με παρόμοιο τρόπο όπως και για ένα παιδί που δεν τραυλίζει. Τα παιδιά που τραυλίζουν μερικές φορές διακόπτουν τους άλλους γιατί τους είναι πιο εύκολο να εκκινήσουν την ομιλία τους ενώ μιλούν οι άλλοι. Δεν είμαστε σίγουροι ακριβώς γιατί είναι πιο εύκολο να μιλούν πάνω στα λόγια άλλων, αλλά αυτό μπορεί να οφείλεται στη μειωμένη προσοχή που απευθύνεται στο παιδί όταν έρχεται η σειρά του να μιλήσει, τη στιγμή δηλαδή που ο τραυλισμός είναι πιο πιθανό να εκδηλωθεί.

Παρότι είναι πιθανά ευκολότερο να εκκινήσει την ομιλία του διακόπτοντας έναν συμμαθητή του, είναι σημαντικό για το παιδί που τραυλίζει να μάθει τους κανόνες για τη σωστή επικοινωνία, όπως ακριβώς όλα τα υπόλοιπα παιδιά στην τάξη σας.

Πώς μπορώ να κάνω τις προφορικές παρουσιάσεις ευκολότερες για το παιδί που τραυλίζει;

Υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορείτε να κάνετε για να βοηθήσετε να γίνουν οι προφορικές παρουσιάσεις μια θετική εμπειρία για το παιδί που τραυλίζει. Σε συνεργασία με το παιδί, μπορείτε να αναπτύξετε ένα σχέδιο, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως:

- τη σειρά: το εάν θέλει να είναι ένας από τους πρώτους που θα παρουσιάσει ή να είναι στη μέση ή στο τέλος.
- τις ευκαιρίες εξάσκησης: τους τρόπους που μπορεί να εξασκηθεί και οι οποίοι θα το βοηθήσουν να αισθάνεται πιο άνετα, όπως για παράδειγμα στο σπίτι μαζί σας, με ένα φίλο ή στη συνεδρία λογοθεραπείας.
- το μέγεθος του ακροατηρίου: το εάν θα ήθελε να κάνει την προφορική παρουσίαση προσωπικά σε κάποιον, σε μια μικρή ομάδα ή μπροστά σε ολόκληρη την τάξη και
- άλλα ζητήματα: εάν θα πρέπει να αξιολογηθεί ως προς τη συντομία και το σεβασμό του χρονικού περιθωρίου ή εάν τα κριτήρια βαθμολόγησης θα πρέπει να τροποποιηθούν λόγω του τραυλισμού.

Θα πρέπει να μιλήσω σε όλη την τάξη σχετικά με τον τραυλισμό;

Σε συνεργασία με τον λογοπεδικό του παιδιού, χρειάζεται να συζητήσετε αυτή την ιδέα με το παιδί. Μερικά παιδιά δεν ενοχλούνται εάν μιλήσετε στους συμμαθητές τους για τον τραυλισμό. Άλλα παιδιά, ωστόσο, αισθάνονται ότι ο τραυλισμός είναι μια προσωπική υπόθεση και δεν πρέπει να συζητιέται ανοικτά με τα υπόλοιπα παιδιά της τάξης.

Κάποιες φορές, ένα παιδί που τραυλίζει μπορεί να επιθυμεί να κάνει μια παρουσίαση για τον τραυλισμό στην τάξη. Η παρουσίαση αυτή επιτρέπει στο παιδί να διδάξει στους συμμαθητές του κάποια δεδομένα σχετικά με τον τραυλισμό, να τους αναφέρει ονόματα διάσημων ανθρώπων που τραυλίζουν, να προτείνει ιδέες σχετικά με το πώς θα ήθελε οι συμμαθητές του να αντιδρούν όταν τραυλίζει, ακόμη και να "μάθει" στα άλλα παιδιά διαφορετικούς τρόπους τραυλισμού.

Ένα από τα οφέλη που έχουμε παρατηρήσει όταν γίνεται μία παρουσίαση στην τάξη για τον τραυλισμό από το παιδί που τραυλίζει, είναι μια μείωση στα πειράγματα και την κοροϊδία. Εάν τα άλλα παιδιά καταλάβουν περισσότερα σχετικά με τη δυσκολία, είναι λιγότερο πιθανό να περιγελούν ή να πειράζουν το παιδί που τραυλίζει.

Αυτή δεν είναι κατάλληλη δραστηριότητα για όλα τα παιδιά που τραυλίζουν, καθώς μερικά παιδιά μπορεί να μην είναι έτοιμα ακόμη να αντιμετωπίσουν τον τραυλισμό με έναν τόσο ανοικτό τρόπο. Η οργάνωση μιας παρουσίασης για τον τραυλισμό αποτελεί στοιχείο της θεραπείας του τραυλισμού, που συνήθως γίνεται σε συνδυασμό με την επίσκεψη του λογοπεδικού στην τάξη. Εάν έχετε ερωτήσεις σχετικά με το εάν το παιδί στην τάξη σας είναι έτοιμο να κάνει μια τέτοια παρουσίαση, συμβουλευτείτε τον λογοπεδικό.

Εάν ένα παιδί στην τάξη σας πρόκειται να κάνει μια παρουσίαση για τον τραυλισμό, το Stuttering Foundation έχει ένα Πακέτο Παρουσίασης στην Τάξη (# 0130) με φυλλάδια, πληροφορίες, αφίσες που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε εσείς και το παιδί.

Πώς θα πρέπει να χειριστώ το πείραγμα/χλευασμό;

Αντιμετωπίστε το πείραγμα ενός παιδιού που τραυλίζει όπως ακριβώς θα κάνατε με οποιοδήποτε άλλο παιδί που το πειράζουν. Δυστυχώς, το πείραγμα είναι μια εμπειρία γνωστή σε πολλά παιδιά.

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, οι παρουσιάσεις στην τάξη μπορεί να είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος να μειωθεί το πείραγμα, εάν το παιδί που τραυλίζει είναι έτοιμο να κάνει μια τέτοια παρουσίαση.

Σε άλλες περιπτώσεις, το πείραγμα θα σταματήσει μόνο με τη δική σας παρέμβαση. Πολλές εκπαιδευτικές περιφέρειες έχουν τώρα γραπτές κατευθύνσεις για τη διαχείριση του πειράγματος και της κοροϊδίας μέσα στην τάξη. Επιπλέον, οι σχολικοί σύμβουλοι ή οι κοινωνικοί λειτουργοί είναι εξαιρετικές πηγές πληροφοριών.

Ένα βιβλίο στα Αγγλικά, με χιουμοριστικές και πρακτικές προτάσεις σχετικά με το πείραγμα είναι το «Bullies Are a Pain in the Brain», του T. Romain από τον εκδοτικό οίκο Free Spirit Publishing. Αναφορά σε πρόσθετες πηγές για παιδιά, δασκάλους, και γονείς γίνεται στο τέλος του παρόντος εγχειριδίου.

Ακολουθούν μερικές ακόμη προτάσεις:

1. Ακούστε το παιδί και παρέχετε υποστήριξη αμέσως. Μην παραβλέπετε τα πειράγματα με μια παρατήρηση του τύπου «Όλοι το κάνουν».
2. Συζητήστε με το παιδί στρατηγικές επίλυσης του προβλήματος και διαχειριστικές τακτικές για την αντιμετώπιση του πειράγματος και του σχολικού εκφοβισμού. Επιλέξτε, μαζί με το παιδί, αρκετές στρατηγικές κατάλληλες για το συγκεκριμένο παιδί. Αυτές οι στρατηγικές επίλυσης προβλημάτων και διαχείρισης δύσκολων περιστάσεων μπορεί επίσης να αποτελέσουν μέρος του προγράμματος λογοθεραπείας.
3. Εκπαιδεύστε άλλους. Όσο περισσότερα γνωρίζουν οι άλλοι για τον τραυλισμό, τόσο μειώνονται οι πιθανότητες πειράγματος και κοροϊδίας.
4. Συζητήστε στην τάξη σας για τα πειράγματα και τον εκφοβισμό γενικότερα. Το παιδί που τραυλίζει πιθανόν να μην είναι το μοναδικό θύμα εκφοβισμού ή πειράγματος.
5. Συζητήστε με τους γονείς, τον λογοπεδικό και άλλους δασκάλους, έτσι ώστε να συνεργάζεστε συντονισμένα και να έχετε τους ίδιους στόχους.

Τι μπορώ να πω για να ενθαρρύνω το παιδί που τραυλίζει να μιλήσει στην τάξη μου;

Ο καλύτερος τρόπος για να ενθαρρύνετε ένα παιδί που τραυλίζει να μιλάει στην τάξη σας είναι να του κάνετε γνωστό, μέσα από τα λόγια και τις πράξεις σας, ότι αυτό που λέει είναι το σημαντικό και όχι ο τρόπος που το λέει.

Άλλοι τρόποι με τους οποίους μπορείτε να ενθαρρύνετε το παιδί:

- Επαινείτε το όταν μοιράζεται τις ιδέες του.
- Πείτε του ότι ο τραυλισμός του δεν σας ενοχλεί.
- Δίνετε του ευκαιρίες να μιλά, όπως απευθύνοντάς του το λόγο για να απαντήσει ή ζητώντας τη γνώμη του και
- Διαβεβαιώστε το ότι είναι «ο.κ.» να τραυλίζει

Μπορεί να έχετε και άλλες γενικές ερωτήσεις σχετικά με τον τραυλισμό, το παιδί που τραυλίζει στην τάξη σας ή τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να απευθυνθείτε στους γονείς των παιδιών που τραυλίζουν. Σας ενθαρρύνουμε να έρθετε σε επαφή με τον λογοπεδικό που παρακολουθεί το παιδί. Εάν το παιδί δεν παρακολουθείται από κάποιον λογοπεδικό ή δεν έχετε πρόσβαση σε λογοπεδικό μέσω του συστήματος του σχολείου σας, επικοινωνήστε με τον Πανελλήνιο Σύλλογο Λογοπεδικών (210-7779922, info@logopedists.gr) για περισσότερες πληροφορίες.

Στόχοι της Θεραπείας του τραυλισμού

Υπάρχουν συνήθως δύο κύριοι στόχοι στη θεραπεία του τραυλισμού:

- Να κάνουμε την ομιλία ευκολότερη, και
- Να αναπτύξουμε πιο υγιείς στάσεις και συναισθήματα γύρω από την ομιλία.

Η ροή της ομιλίας, επιτυγχάνεται με τη διδασκαλία συγκεκριμένων τεχνικών. Οι τεχνικές βοηθούν το παιδί να παράγει ομιλία με έναν τρόπο διαφορετικό, όπως με μείωση της έντασης στο σύστημα ομιλίας, με έναρξη μιας πρότασης με περισσότερο αέρα ή με έναν ευκολότερο τρόπο τραυλισμού.

Η ανάπτυξη πιο υγιών στάσεων και συναισθημάτων γύρω από την ομιλία, επιτυγχάνεται βοηθώντας το παιδί να μάθει να ανταποκρίνεται με λιγότερο άγχος σε περιστάσεις ομιλίας, να αποκτήσει εμπιστοσύνη στην ικανότητά του να χρησιμοποιεί τις θεραπευτικές τεχνικές ομιλίας και να χρησιμοποιεί δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων στις δύσκολες περιστάσεις ομιλίας.

Δεν είναι για όλα τα παιδιά αναγκαίο να αλλάξουν τον τρόπο που αισθάνονται για την ομιλία. Πολλά παιδιά έχουν αυτοπεποίθηση και είναι πρόθυμα να μιλούν σε άλλους. Για κάποια παιδιά, όμως, η ομιλία μπορεί να προκαλέσει συναισθήματα άγχους ή φόβου, ακόμη και ενοχή και ντροπή. Το να ξεπεράσει το παιδί αυτές τις αρνητικές στάσεις/σκέψεις και συναισθήματα μπορεί να είναι εξίσου σημαντικό με το να μάθει να μιλάει πιο εύκολα.

Η ομιλία με ροή είναι μόνο μία παράμετρος της "καλής" επικοινωνίας. Το να μάθει κάποιος να μιλάει όταν είναι η σειρά του, να μη διακόπτει και να χρησιμοποιεί τη βλεμματική επαφή όταν μιλάει είναι επίσης σημαντικές δεξιότητες επικοινωνίας. Μερικές φορές, όσο πιο σκληρά προσπαθεί ένα παιδί να χρησιμοποιεί τα εργαλεία του ώστε να μιλά με ευχέρεια ροής, τόσο περισσότερο τραυλίζει. Και πάλι, είναι σημαντικό να μεταφέρουμε στα παιδιά ότι δεν θα πρέπει να ντρέπονται να τραυλίζουν, είναι "o.k". που τραυλίζουν.

Το DVD **Τραυλισμός: Για Παιδιά Από Παιδιά** είναι ένας θαυμάσιος τρόπος για τα μικρότερα παιδιά να μάθουν περισσότερα και να δουν άλλα παιδιά που τραυλίζουν.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το τι συμβαίνει στη λογοθεραπεία, δύο DVDs από το Stuttering Foundation μπορεί να ενδιαφέρουν εσάς ή το παιδί στην τάξη σας που τραυλίζει.

Το *'Therapy in Action: The School-Age Child Who Stutters'* εστιάζει σε παιδιά δημοτικού, και το *'Stuttering: Straight Talk for Teens'* είναι για εφήβους. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με αυτά τα DVD μπορεί κάποιος να βρει στο τέλος του παρόντος εγχειριδίου.

Η ΟΕΕΔΡΟ έχει εκδώσει ενημερωτικά φυλλάδια σχετικά με τον τραυλισμό για όλες τις ηλικίας και συνεχώς εκδίδει νέο υλικό που παρέχεται δωρεάν από την ιστοσελίδα του ΠΣΛΛ. Ενημερωθείτε σχετικά για τις εκάστοτε διαθέσιμες πηγές από την ιστοσελίδα www.logopedists.gr

Γιατί τα παιδιά δε χρησιμοποιούν τις θεραπευτικές τεχνικές ομιλίας ευνεχώς;

Για οποιονδήποτε από μας, το να μάθουμε να αλλάζουμε τον τρόπο που μιλάμε είναι πολύ δύσκολο. Σκεφτείτε φορές που έπρεπε να προσπαθήσετε να επιβραδύνετε ή να χρησιμοποιήσετε ένα διαφορετικό στυλ ομιλίας και έπειτα αναλογιστείτε εάν θα μπορούσατε να το κάνετε αυτό σε κάθε είδους περίσταση με κάθε είδους ακροατή.

Η συστηματική χρήση τεχνικών ομιλίας που πιθανά οι άλλοι αναμένουν, μπορεί να είναι ιδιαίτερα δύσκολη για το παιδί που τραυλίζει. Οι πιθανοί λόγοι που ίσως καθιστούν το παιδί ανίκανο ή απρόθυμο να χρησιμοποιήσει τις τεχνικές ομιλίας του περιλαμβάνουν:

- το να είναι αναστατωμένο ή βιαστικό, υπό χρονική πίεση
- το να αισθάνεται κουρασμένο ή άρρωστο
- το να αντιμετωπίζει δυσκολία με τις γλωσσικές απαιτήσεις της δεδομένης επικοινωνιακής συνθήκης, όπως όταν πρέπει να δώσει μια ιδιαίτερα μεγάλη και περίπλοκη απάντηση, ή
- το να είναι αβέβαιο για τον τρόπο χρήσης των θεραπευτικών τεχνικών ομιλίας.

Ελάχιστη προσοχή δίνεται στο πώς μιλάμε, από όσους ανθρώπους δεν τραυλίζουν. Για να συνειδητοποιήσουμε πόσο δύσκολη μπορεί να είναι μια τέτοια αλλαγή, αρκεί να δοκιμάσουμε να υπογράψουμε με το αντίθετο χέρι.

Χρησιμοποιούμε συχνά αυτή τη δραστηριότητα με τα παιδιά ως μέρος μιας παρουσίασης σχετικά με τον τραυλισμό στην τάξη ή με τους γονείς παιδιών που τραυλίζουν. Αφού προσπαθήσουν να γράψουν με το αντίθετο χέρι, ρωτάμε:

- Πόσο χρόνο σκέψης σας πήρε για να γράψετε με το άλλο σας χέρι;
- Είχε την αίσθηση του φυσικού και αυθόρμητου;
- Μοιάζει αυτό που σχεδιάσατε με τη μορφή που κανονικά έχει η υπογραφή σας;

Συνήθως οι απαντήσεις που δίνονται είναι ότι η υπογραφή με το αντίθετο χέρι χρειάστηκε πολλή σκέψη, ήταν πολύ αφύσικη ως αίσθηση λόγω αλλαγών στη γωνία του στυλό ή στην πίεση που εφαρμόζεται στο χαρτί και δεν έμοιαζε καθόλου με τη συνηθισμένη υπογραφή του ατόμου.

Εξηγούμε, στη συνέχεια, την αναλογία ότι κάπως έτσι αισθάνεται κάποιος που αλλάζει την ομιλία του: χρειάζεται συγκέντρωση, έχει την αίσθηση του αφύσικου και ακούγεται διαφορετικά. Αυτοί είναι κάποιοι πρόσθετοι λόγοι που τα παιδιά ίσως διστάζουν να χρησιμοποιήσουν τις θεραπευτικές τεχνικές.

Οι προεδοκώμενες αλλαγές από τη λογοθεραπεία

Η λογοθεραπεία μπορεί να είναι μια μακροχρόνια διαδικασία. Τα παιδιά μπορεί να παρουσιάσουν αλλαγές και στο πώς μιλούν και στο πώς αισθάνονται για την ομιλία, καθώς μαθαίνουν να διαχειρίζονται με επιτυχία τον τραυλισμό τους. Ως αποτέλεσμα της λογοθεραπείας, μπορεί να παρατηρήσετε το παιδί:

- να αποκτά καλύτερη ροή ομιλίας
- να τραυλίζει με λιγότερη ένταση
- να χρησιμοποιεί περισσότερο τη βλεμματική επαφή
- να προθυμοποιείται στην απάντηση ερωτήσεων και όχι να απαντά μόνο όταν του ζητείται
- να διατυπώνει ιδέες σε δραστηριότητες ανταλλαγής απόψεων
- να μιλάει περισσότερο με τους συμμαθητές, ή
- να τροποποιεί το πώς και το πότε μιλάει με άλλους τρόπους.

Εκπαιδευτικοί και Λογοπεδικοί: Ανταλλάσσοντας Πληροφορίες

Εάν έχετε στην τάξη σας ένα παιδί που τραυλίζει, οι διαπιστώσεις σας σχετικά με το παιδί και τις επικοινωνιακές του δεξιότητες είναι πολύτιμες για τον λογοπεδικό, καθώς οι πληροφορίες που θα παρέχετε είναι πολύ σημαντικές.

Εξετάστε τρόπους ανταλλαγής πληροφοριών με τον λογοπεδικό μέσω κάποιας συνάντησης, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) ή ενός γραπτού σημειώματος, σχετικά με:

1. Τις παρατηρήσεις σας για το πώς αυτό το παιδί μαθαίνει καλύτερα στην τάξη σας
2. Τη σχολική επίδοση του παιδιού, και αν αισθάνεστε ότι αυτή επηρεάζεται από τον τραυλισμό. Για παράδειγμα...
  - Σηκώνει το χέρι του στην τάξη με τη θέλησή του;
  - Προσφέρεται εθελοντικά να διαβάσει δυνατά;
  - Συμμετέχει σε δραστηριότητες όπως «λέμε τα νέα μας» ή σε προφορικές παρουσιάσεις;
  - Συμμετέχει σε δραστηριότητες μάθησης που απαιτούν συνεργασία;
3. Τις κοινωνικές του σχέσεις και αν αισθάνεστε ότι επηρεάζονται από τον τραυλισμό του. Για παράδειγμα...
  - Φαίνεται να έχει πολλούς φίλους;
  - Δέχεται πειράγματα από τα άλλα παιδιά για τον τραυλισμό του;
  - Διακόπτει ή δεν επιτρέπει στα άλλα παιδιά να μιλήσουν όταν είναι η σειρά τους;
  - Αντιμετωπίζεται με διαφορετικό τρόπο από τα άλλα παιδιά εξαιτίας του τραυλισμού του ή αντιμετωπίζεται ως ισότιμο "μέλος της παρέας";
4. Οποιοσδήποτε ερωτήσεις μπορεί να έχετε σχετικά με...
  - τον τραυλισμό και άλλες επικοινωνιακές δεξιότητες του παιδιού
  - τη λογοθεραπεία του παιδιού
  - τον τραυλισμό γενικότερα

Ένα ερωτηματολόγιο για τους εκπαιδευτικούς βρίσκεται στο εγχειρίδιο του Stuttering Foundation «*The School-Age Child Who Stutters: Working Effectively with Attitudes and Emotions*» (Book No. 0005)-ΜΤΦΡ: «*Το Παιδί Σχολικής Ηλικίας που Τραυλίζει: Δουλεύοντας Αποτελεσματικά με Στάσεις και Συναισθήματα*».

Οι γονείς μπορεί να έχουν πολλές ερωτήσεις για εσάς σχετικά με το παιδί τους και πώς ο τραυλισμός του το επηρεάζει στην τάξη. Για παράδειγμα, μπορεί να θέλουν να μάθουν εάν βλέπετε το παιδί να συμμετέχει στην τάξη, εάν οι συμμαθητές του το πειράζουν ή μπορεί να έχουν βασικές απορίες σχετικά με τον τραυλισμό. Εάν το παιδί δεν είναι επί του παρόντος σε λογοθεραπεία, οι γονείς του μπορεί επίσης να θέλουν να μάθουν πώς να λάβουν βοήθεια για τον τραυλισμό.

Όταν συναντηθείτε με τους γονείς του παιδιού, εξετάστε το ενδεχόμενο να συζητήσετε μαζί τους τις ίδιες πληροφορίες που βρίσκονται στην προηγούμενη ενότητα, η οποία ασχολείται με την ανταλλαγή πληροφοριών με τους λογοπεδικούς. Συζητήστε με τους γονείς με ανοιχτό, ειλικρινή τρόπο για το πώς βλέπετε να επηρεάζει ο τραυλισμός το παιδί. Πολλές φορές, οι διαπιστώσεις σας θα παρέχουν τη διαβεβαίωση που χρειάζονται για να αισθάνονται σίγουροι ότι ο τραυλισμός του δεν συνιστά πρόβλημα για το ίδιο το παιδί στο σχολείο. Ωστόσο, εάν πράγματι ανησυχείτε ότι το συγκεκριμένο παιδί ενδεχομένως τραυλίζει, οι πληροφορίες και τα παραδείγματα που μπορείτε να προσφέρετε θα βοηθήσουν τους γονείς να πάρουν μια απόφαση σχετικά με την αναζήτηση βοήθειας για το παιδί τους.

Εάν νομίζετε ότι οι γονείς χρειάζονται πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τον τραυλισμό, μπορείτε να τους ενθαρρύνετε να επικοινωνήσουν με έναν λογοπεδικό ή με τον Πανελλήνιο Σύλλογο Λογοπεδικών - Λογοθεραπευτών.

Το Stuttering Foundation εκδίδει αρκετά βοηθητικά βιβλία και DVD για γονείς παιδιών που τραυλίζουν συμπεριλαμβανομένων των:

Stuttering: For Kids by Kids (DVD #0172)

If Your Child Stutters: A Guide for Parents (7th edition, book #0011)

Stuttering and Your Child: Questions and Answers (3rd edition, book #0022)

Stuttering and Your Child: Help for Parents (DVD #0073)

Τα βιβλία αυτά απευθύνονται σε παιδιά όλων των ηλικιακών ομάδων.

Επιπρόσθετα, περισσότερες από 8.500 δημόσιες βιβλιοθήκες της Αμερικής έχουν αντίγραφα βιβλίων και DVD του Stuttering Foundation, τα οποία και διαθέτουν προς δανεισμό. Λίστες των δημόσιων αυτών βιβλιοθηκών μπορεί κάποιος να βρει στην Ιστοσελίδα του Stuttering Foundation στην διεύθυνση www.stutteringhelp.org

- Πάνω από τρία εκατομμύρια Αμερικανοί τραυλίζουν.
- Ο τραυλισμός επηρεάζει τρεις με τέσσερις φορές περισσότερο τα αγόρια απ' ό,τι τα κορίτσια.
- Περίπου 5% όλων των παιδιών διέρχονται μια χρονική περίοδο τραυλισμού διάρκειας έξι μηνών ή περισσότερο. Τα τρία τέταρτα αυτών των παιδιών θα επανακτήσουν φυσιολογική ροή ομιλίας ως τα τέλη της παιδικής ηλικίας, αφήνοντας περίπου 1% με μακροχρόνια δυσκολία.
- Νέα ερευνητικά δεδομένα στους τομείς της γενετικής, της νευρολογίας, της ανάπτυξης του παιδιού και της δυναμικής της οικογένειας ρίχνουν φως στις πιθανές αιτίες του τραυλισμού, με αποτέλεσμα να έχουμε σημειώσει τεράστια πρόοδο στην πρόληψη του τραυλισμού σε μικρά παιδιά.
- Μελέτες δείχνουν ότι οι άνθρωποι που τραυλίζουν είναι το ίδιο έξυπνοι και ευπροσάρμοστοι με εκείνους που δεν τραυλίζουν.
- Οι άνθρωποι που τραυλίζουν είναι συχνά αμήχανοι και ντρέπονται γι' αυτό ενώ μπορεί να επιτρέψουν στον τραυλισμό τους να καθορίσει το επάγγελμα που θα επιλέξουν.
- Δεν υπάρχει μία και μόνη μέθοδος που να έχει αποδειχθεί ότι λειτουργεί για όλους ανεξαιρέτως, παρά τις πολλές αναφορές ίασης μέσω νέων θεραπειών, φαρμάκων ή συσκευών.
- Ο τραυλισμός προοδευτικά τρέπεται σε ανυπέρβλητο πρόβλημα στα χρόνια της εφηβείας.
- Ο ειδικευμένος κλινικός μπορεί να βοηθήσει όχι μόνο παιδιά αλλά και εφήβους, νεαρούς ενήλικες, ακόμη και ενήλικες μεγαλύτερης ηλικίας να σημειώσουν σημαντική πρόοδο στη ροή της ομιλίας τους.
- Διάσημοι άνθρωποι που τραυλίζουν:
Kenyon Martin, James Earl Jones, John Stossel, Darren Sproles, Annie Glenn, Bill Walton, Mel Tillis, Nicholas Brendon, Alan Rabinowitz, Joe Biden, Carly Simon, Ken Venturi, Bob Love, John Updike, Lewis Carroll, King George VI, Winston Churchill, Marilyn Monroe και John Melendez

Για τους Λογοπεδικούς

Το DVD «*Stuttering: Straight Talk for Teachers*»* δημιουργήθηκε για να δώσει στους εκπαιδευτικούς πρακτικές πληροφορίες για τον τραυλισμό. Απευθύνεται σε

- εκπαιδευτικούς που θα θελήσουν να ενημερωθούν ανεξάρτητα, και
- λογοπεδικούς που θα το χρησιμοποιήσουν για να ενημερώσουν τους εκπαιδευτικούς για τον τραυλισμό.

Θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί από τους διοικητικούς υπαλλήλους, το βοηθητικό προσωπικό του σχολείου, τους γονείς καθώς επίσης και από τους μαθητές. Σε περίπτωση που προβάλετε το DVD σε άλλα ακροατήρια, να έχετε υπ' όψιν σας ότι απευθύνεται στο δάσκαλο της τάξης. Μπορεί να θελήσετε να φωτοτυπήσετε μέρη αυτού του εγχειριδίου για όσους παρακολουθήσουν το βίντεο.

Θα βρείτε ένα προτεινόμενο πλάνο παρουσίασης σε εκπαιδευτικούς λειτουργούς στο χώρο εργασίας και συμβουλές για τη χρήση του DVD είτε σε μια παρουσίαση με μεγάλο ακροατήριο ή σε μια ατομική συνάντηση με κάποιον εκπαιδευτικό. Χρησιμοποιήστε μόνο εκείνες τις πληροφορίες που ταιριάζουν καλύτερα στις δικές σας ιδιαίτερες συνθήκες εργασίας.

Συμπεριλαμβάνουμε επίσης έναν κατάλογο με ερωτήματα προς συζήτηση προς χρήση είτε σε ομαδικές εκδηλώσεις είτε σε ατομικές συναντήσεις. Συμπεριλαμβάνεται και το σκεπτικό αιτιολόγησης της κάθε ερώτησης.

Δίδονται επίσης απαραίτητες οδηγίες για την οργάνωση κάποιας παρουσίασης για τον τραυλισμό στην τάξη. Το Stuttering Foundation έχει διαθέσιμο ένα Πακέτο Παρουσίασης στην Τάξη με φυλλάδια, πληροφορίες, και αφίσες που εσείς και το παιδί μπορείτε να χρησιμοποιήσετε.

Θα βρείτε ακόμη έναν κατάλογο με πηγές για τον τραυλισμό στο τέλος αυτού του εγχειριδίου.

Εκπαίδευση στον Χώρο Εργασίας: Μεγάλη Ομάδα

Αυτό το DVD διάρκειας είκοσι λεπτών, σχεδιάστηκε για χρήση ως μέρος μιας σύντομης εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας, η οποία χρονικά κυμαίνεται από τριάντα έως σαράντα-πέντε λεπτά. Σας ενθαρρύνουμε να τροποποιήσετε την προτεινόμενη δομή έτσι ώστε να ταιριάζει καλύτερα στις ανάγκες των συμμετεχόντων.

I. Εισαγωγή (5 λεπτά)

- A.** Δηλώστε το προσωπικό σας ενδιαφέρον στα παιδιά που τραυλίζουν και τους στόχους σας για την επικείμενη εκπαίδευση.
- B.** Παρουσιάστε μία γενική επισκόπηση του περιεχομένου και της διάρκειας του DVD. Μπορεί να είναι χρήσιμο να προτείνετε στους εκπαιδευτικούς να σημειώσουν ένα ή δύο πράγματα που ΔΕΝ γνώριζαν για τον τραυλισμό, καθώς παρακολουθούν. Αυτό μπορεί να προσφέρει ένα εφελτήριο για συζήτηση μετά την παρακολούθηση του DVD.
- C.** Έστω κι εάν οι παρόντες εκπαιδευτικοί δεν έχουν προς το παρόν κάποιο παιδί που τραυλίζει στην τάξη τους, μπορεί να το συναντήσουν σε άλλους χώρους. Σ' αυτήν την περίπτωση είναι χρήσιμο να προσανατολίσετε το ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών στον αριθμό των παιδιών που τραυλίζουν σε ολόκληρο το σχολείο, ή στον αριθμό των ενηλίκων που τραυλίζουν γενικά.

* Δεν διατίθεται στα Ελληνικά. Εάν επιθυμείτε να προμηθευτείτε το πρωτότυπο DVD επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Stuttering Foundation of America www.stutteringhelp.org

1. **John Stossel:** Ανταποκριτής ειδήσεων, ακόμα παλεύει με τον τραυλισμό. Ωστόσο έγινε ένας από τους πιο επιτυχημένους δημοσιογράφους στο χώρο του.
2. **Vice President Joseph Biden:** Ξεκίνησε την πολύχρονη καριέρα του ως πολιτικός όταν πρωτο-εκλέχθηκε στο US Senate το 1973 στην ηλικία των 30 ετών.
3. **Byron Pitts:** Ανταποκριτής για το «60 λεπτά». Είναι βραβευμένος από το Emmy Awards ως δημοσιογράφος και συγγραφέας του Step out on Nothing.
4. Σταρ του μπάσκετ ο **Kenyon Martin** υπήρξε 2 φορές μέλος του Team USA μπάσκετ και εκλέχθηκε το 2004 NBA All- Star Team.
5. **Bob Lore:** Θρυλικός σταρ του Chicago Bulls. Τώρα είναι αρχηγός του Community Affairs για την ομάδα του πρωταθλήματος.
6. Από όλα τα αστέρια του NBA και του Hall of Farmer ο **Bill Walton** είναι γνωστός ως αθλητικός σχολιαστής του NBC.
7. **Winston Churchill:** Αικμαλώτισε τη προσοχή χιλιάδων ανθρώπων κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου με τις εμπνευσμένες ομιλίες του.
8. Γνωστός ως “Xander” στη δημοφιλή σειρά της τηλεόρασης Buffy the Vampire Slayer, ο **Nicolas Brendon**, κέρδισε πολλούς οπαδούς όλων των ηλικιών.
9. Μέλος του Κογκρέσου ο **Frank Wolf** από τη Virginia αισθάνεται πως το να αποδεχθεί την πρόκληση με τον τραυλισμό τον βοήθησε, προετοιμάζοντας τον για τις επόμενες προκλήσεις που θα συναντούσε στη ζωή του.

If you stutter, you are definitely in good company!

1. Εξερευνητής, παρατηρητής και ζωολόγος ο **Alan Rabinowitz** δουλεύει ακούραστα ώστε να προστατέψει είδη υπό εξαφάνιση, όπως περιγράφει και στο καινούριο του βιβλίο *Beyond the last Village and Life in the Valley of Death*.
2. Η τραγουδίστρια **Carly Simon**, βραβευμένη με Oscar και Grammy, όχι απλά έχει κάνει πολλές επιτυχημένες ηχογραφήσεις, αλλά είναι επίσης συγγραφέας παιδικών βιβλίων.
3. Ο ποδοσφαιριστής **Darren Sproles** αστέρι του Εθνικού Ποδοσφαιρικού Συνδέσμου Αμερικής (NFL) και παίκτης του San Diego Charger, επωνομάστηκε δύο φορές Σταρ του Kansas City και Παίκτης της Χρονιάς.
4. Ο Ηθοποιός **James Earl Jones** σταρ του Broadway και της τηλεόρασης είναι πολύ γνωστός για τη φωνή του ως “Darth Vader” στο Star Wars και για το βιβλίο του *Voices and Silences*.
5. Σταρ της Country μουσικής και καλλιτέχνης ηχογραφήσεων ο **Mel Tillis** έχει διασκεδάσει πολλούς σε όλη τη χώρα και τον κόσμο.
6. Ο **King George VI** υπήρξε έμπνευση για τη χώρα του και τον κόσμο κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου απευθυνόμενος στο έθνος του μέσω των ραδιοφωνικών εκπομπών.
7. Ο θρυλικός παίκτης του γκολφ **Ken Ventari** US open champion, ήταν ένας επιτυχημένος σχολιαστής για το CBS Sports.
8. Η **Marilyn Monroe**, αιχμαλώτισε το κοινό των ταινιών και βοήθησε άλλους καλλιτέχνες μέσω της θρυλικής καριέρας της.
9. Ο **John Melender** ραδιοφωνική περσόνα και κειμενογράφος της τηλεόρασης, είναι ένας ταλαντούχος μουσικός, ηθοποιός και κωμικός.

Εάν τραυλίζεις έχεις σίγουρα καλή παρέα !

II. Παρακολουθήστε το DVD (διαθέσιμο μόνο στα Αγγλικά από το Stuttering Foundation)

III. Συζήτηση (10-20 λεπτά, ανάλογα με τον αριθμό των ερωτήσεων και την αλληλεπίδραση της ομάδας)

- i. Ζητήστε γενικές εντυπώσεις για την ταινία.
- ii. Ζητήστε από τους εκπαιδευτικούς να μοιραστούν κάποιες από τις πληροφορίες που ήταν καινούριες γι' αυτούς ή τα συναισθήματα που εξέφρασαν τα παιδιά και που προκάλεσαν την έκπληξή τους.
- iii. Εάν έχετε χρόνο, επιλέξτε αρκετές ερωτήσεις από αυτό το φυλλάδιο ώστε να διευκολύνετε τη συζήτηση. Λάβετε υπόψη ότι κάθε ερώτησή σας, μαζί με την αντίδρασή σας στην απάντηση, μπορεί να φέρει τους ακροατές σας σε δύσκολη θέση. Η επιδεξιότητά σας να επιλέξετε ποιες ερωτήσεις θα υποβάλετε και κατόπιν να διευκολύνετε μία ανοιχτή, ειλικρινή και με σεβασμό ανταλλαγή απόψεων θα καθορίσουν την επιτυχία της συζήτησης.
- iv. Στο τέλος της σύντομης αυτής εκπαίδευσης, επαναδιατυπώστε τους στόχους σας, συνοψίστε ό,τι έμαθε η ομάδα, και ευχαριστήστε τα μέλη της για την παρουσία τους.

Συμβουλές για τον συντονισμό της συζήτησης σε Μεγάλη Ομάδα

Μπορεί να χρειαστεί να επαναλάβετε μια ερώτηση ή την απάντηση κάποιου, έτσι ώστε ο καθένας να μπορεί να την ακούσει. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό εάν η ομάδα είναι μεγάλη ή είστε σε ένα χώρο με κακή ακουστική. Ανά τακτά χρονικά διαστήματα, συνοψίστε συμπεράσματα. Αυτό βοηθά όλους να παραμείνουν συγκεντρωμένοι και τους επαναπροσανατολίζει σε ό,τι έχουν μοιραστεί μεταξύ τους μέσα από την κουβέντα σαν ομάδα. Για παράδειγμα,

"Η ιδέα της Κας Turner για το πώς χειρίστηκε τις προφορικές παρουσιάσεις με το παιδί της πραγματικά έδωσε έναυσμα για συζήτηση. Πιστεύω ότι συμφωνούμε ότι οι X, Y και Z είναι σημαντικοί παράγοντες που πρέπει να εξετάσουμε, όταν ασχολούμαστε με αυτό το θέμα."

Εάν έχετε συνεργαστεί στο παρελθόν με εκπαιδευτικό που είχε στην τάξη ένα παιδί που τραύλιζε, θα μπορούσατε να ζητήσετε να μοιραστεί την εμπειρία του με την ομάδα. Ένας καλός τρόπος για να του ζητήσετε να το κάνει αυτό, είναι να προηγηθεί μια θετική διαπίστωση γι' αυτόν. Για παράδειγμα,

"Πέρυσι η Κα Clark είχε την Timmy X στην τάξη της. Μια τακτική που ξέρω ότι η Timmy βρήκε χρήσιμη ήταν ότι πριν από το μάθημα, η Κα Clark ανακοίνωσε στα παιδιά τη σειρά με την οποία θα τους ζητούσε να μιλήσουν στο μάθημα. Θεωρώ ότι αυτό πραγματικά βοήθησε την Timmy να υπολογίσει πότε θα ερχόταν η σειρά της. Κα Clark, τι άλλο νομίζετε πως ήταν χρήσιμο για την Timmy;"

Αποδεχτείτε όλες τις απαντήσεις, ακόμα κι αν δεν συμφωνείτε με αυτές. Εάν πράγματι διαφωνείτε και πιστεύετε ότι το σημείο χρειάζεται επεξεργασία, περιμένετε για λίγο συζητώντας διάφορα άλλα θέματα, έπειτα συνοψίστε και ρωτήστε για άλλες πιθανές απόψεις ή προτάσεις. Για παράδειγμα,

"Μέχρι στιγμής, έχουμε συζητήσει τις προφορικές παρουσιάσεις, τα πειράγματα και το πώς να ενθαρρύνουμε τα παιδιά που τραυλίζουν να μιλάνε περισσότερο στις τάξεις μας. Ακούσαμε πολλές διαφορετικές απόψεις που εκφράστηκαν πάνω σε αυτά τα θέματα. Σχετικά με τις προφορικές παρουσιάσεις, μία πρόταση ήταν, πάντα να ζητάμε από τους μαθητές να μιλάνε μπροστά στην τάξη, σαν έναν τρόπο να ξεπερνάνε το φόβο. Μήπως κανείς άλλος έχει κάποιες σκέψεις ή σχετικές εμπειρίες που θα ήθελε να μοιραστεί;"

Επίσης, χρησιμοποιείτε το «εγώ» στις απαντήσεις σας. Με αυτόν τον τρόπο, το άτομο που προσέφερε την ιδέα με την οποία διαφωνήσατε, είναι λιγότερο πιθανό να αισθανθεί αμυντικά εφόσον επικεντρώνετε το περιεχόμενο της απάντησής σας σε εσάς και όχι στο άλλο πρόσωπο.

"Νομίζω ότι είναι σημαντικό να το συζητήσουμε αυτό λίγο περισσότερο, γιατί είχα το ίδιο θέμα με άλλα παιδιά και δεν είμαι πάντα σίγουρος πώς να το χειριστώ. Αναρωτιέμαι πώς αισθάνονται και οι υπόλοιποι γι' αυτό. Φυσικά, διαθέτετε όλοι περισσότερη εμπειρία στη διαχείριση μαθητών που πρέπει να εξεταστούν προφορικά. Γνωρίζω ότι πολλά άλλα παιδιά πρέπει να φοβούνται αυτή την εμπειρία. Πώς έχετε χειριστεί άλλα παιδιά που ήταν φοβισμένα;"

Εάν κάποιος ζητήσει συμβουλές, χρησιμοποιήστε ένα αντι-ερώτημα (π.χ. "αυτό είναι μία καλή ερώτηση. Πώς πιστεύετε ότι θα πρέπει να αντιμετωπίζονται τα πειράγματα;") ή απευθύνετε την ερώτηση γενικά στην ομάδα. Αυτό θα εκμαιεύσει περισσότερες πληροφορίες από το πρόσωπο που ζητά τη συμβουλή και θα προσφέρει την ευκαιρία για συνεργατική επίλυση του προβλήματος.

Ενθαρρύνετε την ανταλλαγή ιδεών και την επίλυση προβλημάτων από όλα τα μέλη της ομάδας. Ζητήστε τους να σκεφτούν τις δικές τους εμπειρίες με παιδιά που αντιμετώπιζαν παρόμοιες καταστάσεις. Παρόλο που δεν τραυλίζουν όλα τα παιδιά, πολλά φοβούνται να συμμετέχουν στην τάξη για τον έναν ή τον άλλο λόγο, δέχονται πειράγματα, ή δείχνουν «διαφορετικά» από τους συνομηλίκους τους. Οι εκπαιδευτικοί είναι συνηθισμένοι να αντιμετωπίζουν πολλές από αυτές τις καταστάσεις σε καθημερινή βάση και διαθέτουν πλούτο εμπειριών από όπου μπορούν να αντλήσουν υλικό σκέψης.

Συμβουλές για Ατομικές Συναντήσεις με Εκπαιδευτικούς

Αν κάποιος δάσκαλος σας παρέπεμψε έναν μαθητή στο πλαίσιο ανησυχίας τραυλισμού, ένα σύντομο ερωτηματολόγιο για το ιστορικό του παιδιού μπορεί να είναι χρήσιμο στην αρχική συλλογή πληροφοριών. Στη σελίδα 27 μπορείτε να βρείτε ένα ευρέως χρησιμοποιούμενο ερωτηματολόγιο.

Ο δάσκαλος καλείται να συμπληρώσει δέκα ημιτελείς προτάσεις:

1. Κάποια πράγματα που έχω παρατηρήσει σχετικά με την επικοινωνία αυτού του παιδιού είναι...
2. Όταν το παιδί απαντά ερωτήσεις στην τάξη, εκείνο ...
3. Όταν το παιδί μου μιλάει στην έδρα, εκείνο ...
4. Όταν το παιδί διαβάζει μεγαλόφωνα, εκείνο ...
5. Εάν / Όταν το παιδί έχει δυσκολία στη ροή, εγώ αντιδρώ με ...
6. Εάν / Όταν το παιδί έχει δυσκολία στη ροή, τα άλλα παιδιά αντιδρούν με...
7. Το παιδί έχει δυσκολία στη ροή κυρίως εάν / όταν...
8. Οι γνώσεις μου για τον τραυλισμό είναι...
9. Άλλες ανησυχίες που έχω για την σχολική επιτυχία αυτού του παιδιού είναι...
10. Το πιο σημαντικό που εγώ χρειάζεται να γνωρίζω...

Σε οποιοδήποτε φάση κατά τη διάρκεια της θεραπείας, ένα σημαντικό μέρος της διαδικασίας είναι οι προσωπικές συναντήσεις με τον εκπαιδευτικό του παιδιού που τραυλίζει. Μπορείτε να επιλέξετε να δώσετε το DVD "Straight Talk for Teachers" στον εκπαιδευτικό να το δει πριν τη συνάντησή σας μαζί του ή να το δείτε από κοινού στη συνάντηση ως μέσο ενημέρωσης σχετικά με τον τραυλισμό.

Στη συνέχεια, η συζήτηση μπορεί να διαπραγματευτεί με επιτυχία συγκεκριμένα ζητήματα που σχετίζονται με τις ιδιαίτερες ανάγκες του συγκεκριμένου παιδιού. Συζητήστε τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες του εκπαιδευτικού και βοηθήστε τον να κατανοήσει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι εκπαιδευτικοί κατά την πορεία της θεραπείας.

1. Πριν συναντηθείτε με τον εκπαιδευτικό, φροντίστε να μιλήσετε με το παιδί σχετικά με το τι νομίζει ότι θα μπορούσε να το βοηθήσει στην τάξη.
2. Κάνετε γνωστό στον εκπαιδευτικό ότι οι παρατηρήσεις του είναι πολύ σημαντικές για τη θεραπεία του παιδιού.
3. Θέστε ερωτήσεις που σχετίζονται με την απόδοση του παιδιού στην τάξη, όπως:
  - Ποιες καταστάσεις στην τάξη σας απαιτούν την ενεργή προφορική συμμετοχή των παιδιών;
  - Σε ποιες περιπτώσεις έχετε παρατηρήσει πως αυτό το παιδί μιλάει ελεύθερα (π.χ. σηκώνοντας το χέρι του, προθυμοποιούμενο να μοιραστεί και να συμμετέχει);
  - Σε ποιες περιπτώσεις έχετε παρατηρήσει ευχέρεια ροής ομιλίας; / τραυλισμό;
  - Όταν το παιδί τραυλίζει, τι παρατηρείτε ότι κάνει; (π.χ. σφίγγει τα χείλη του, επαναλαμβάνει λέξεις, κοιτάζει μακριά, κλπ.)
  - Έχει το παιδί ποτέ μιλήσει μαζί σας για τον τραυλισμό;
4. Δώστε στο δάσκαλο συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με την ομιλία του παιδιού.
  - Πότε άρχισε ο τραυλισμός του παιδιού;
  - Τι ακριβώς κάνει όταν τραυλίζει;
  - Πώς νομίζετε ότι σκέφτεται και αισθάνεται για τον τραυλισμό;
5. Κατανοήστε την οπτική γωνία του εκπαιδευτικού
  - Ποια είναι η εμπειρία του με τα άτομα που τραυλίζουν;
  - Τι έχει ήδη κάνει που φαίνεται να βοηθά;

6. Συζητήστε σχετικά με το τι δουλεύετε στη θεραπεία.

- Αναφέρατε την ονομασία των τεχνικών
- Περιγράψτε και δείξε τις τεχνικές με τις οποίες δουλεύετε.

7. Μην κατακλύσετε τους εκπαιδευτικούς με πληροφορίες και προτάσεις. Προσπαθήστε να δώσετε μία ή δύο πρακτικές ιδέες τις οποίες μπορεί να αρχίσει να εφαρμόζει αμέσως, δίνοντας βάση σε ό,τι τον ανησυχεί περισσότερο.

8. Εξετάστε την πιθανότητα συμμετοχής του παιδιού σε μια κοινή συνάντηση μαζί σας και με τον εκπαιδευτικό. Συμπεριλάβετε θέματα όπως το τι θέλει το παιδί να γνωρίζει ο εκπαιδευτικός του για τον τραυλισμό του και δείξτε στον εκπαιδευτικό τις διάφορες ικανότητες που το παιδί απέκτησε στη θεραπεία.

Πιθανές Ερωτήσεις προς Συζήτηση

Οι ερωτήσεις που ακολουθούν θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για πυροδότηση συζήτησης, είτε σε εκπαίδευση μεγάλης ομάδας στο χώρο εργασίας είτε σε μια ατομική συνάντηση με τον εκπαιδευτικό. Ο κατάλογος των ερωτήσεων δεν είναι πλήρης, ούτε ακολουθεί κάποια συγκεκριμένη σειρά.

Κάθε ερώτηση ακολουθείται από το σκεπτικό της. Επιλέξτε τις ερωτήσεις ανάλογα με τα θέματα που θέλετε να φέρετε προς συζήτηση στα πλαίσια των στόχων σας για την εκπαίδευση στον εργασιακό χώρο ή την ατομική συνάντηση.

Η παρουσίαση οποιουδήποτε ερωτήματος, ίσως είναι ευκολότερη σε μια μεγάλη ομάδα, επειδή η ομάδα στο σύνολό της συχνά συζητά τις απαντήσεις που δίνονται από εκπαιδευτικούς. Σε μια ατομική συνάντηση, ο δάσκαλος ίσως νομίσει ότι κάνετε μία ερώτηση για να τον φέρετε σε δύσκολη θέση και έτσι να αισθανθεί ότι απειλείται.

Συμπερασματικά θα πρέπει να βασιστείτε στο πόσο καλά γνωρίζετε τον εκπαιδευτικό, το παιδί, το πλαίσιο, αλλά και στη διαίσθησή σας.

Ερώτηση 1: Πώς αισθάνεστε όταν ακούτε ένα παιδί να τραυλίζει;

Σκεπτικό: Τα συναισθήματά μας, όταν ακούμε τον τραυλισμό, επηρεάζουν το πώς ανταποκρινόμαστε και αλληλεπιδρούμε με το παιδί. Είναι συνηθισμένο στους ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένων των λογοπεδικών, να αισθάνονται άβολα όταν ακούνε κάποιον να τραυλίζει. Πολλές φορές οι ακροατές δεν ξέρουν τι να πουν ή πώς να αντιδράσουν. Επιτρέποντας την έκφραση αυτών των συναισθημάτων σε ένα ασφαλές περιβάλλον, βοηθούμε τους εκπαιδευτικούς να αισθάνονται «άνετα» όταν μιλάνε με πρόσωπα που τραυλίζουν.

Για συμβουλές σχετικά τον τρόπο που πρέπει οι εκπαιδευτικοί να συμπεριφέρονται στα παιδιά που τραυλίζουν, ανατρέξτε στην Ενότητα I του παρόντος εγχειριδίου (Για Εκπαιδευτικούς).

Ερώτηση 2: Πώς αντιδράτε λεκτικά / μη λεκτικά όταν ακούτε ένα παιδί να τραυλίζει;

Σκεπτικό: Οι αντιδράσεις μας προς τα παιδιά που τραυλίζουν μπορεί να κάνουν το παιδί να αισθάνεται περισσότερο ή λιγότερο άνετα. Όπως σημειώνεται και παραπάνω, είναι σύνηθες να αισθανόμαστε άβολα όταν ακούμε κάποιον να τραυλίζει. Αν και θέλουμε να ανταποκριθούμε με τον κατάλληλο τρόπο στο παιδί, το επίπεδο δυσκολίας μας μπορεί ασυνείδητα να μας οδηγήσει στο να ανταποκριθούμε με έναν τρόπο λιγότερο χρήσιμο όπως, για παράδειγμα, δείχνοντας σωματική ένταση, κοιτάζοντας μακριά ή προσπαθώντας να ολοκληρώσουμε μια λέξη ή φράση στη θέση του. Οι αντιδράσεις αυτές μπορεί να οδηγήσουν το παιδί να νιώσει "αποκομμένο", να αισθανθεί απόρριψη ή να θεωρήσει ότι οι άλλοι το αγνοούν. Δώστε στους εκπαιδευτικούς την ευκαιρία να συζητήσουν αυτούς τους διαφορετικούς τρόπους αντίδρασης στον τραυλισμό. Αυτό, στη συνέχεια, θα βοηθήσει τόσο αυτούς όσο και το παιδί να αισθάνονται πιο άνετα.

Ερώτηση 3: Ποιο ρόλο νομίζετε ότι θα πρέπει να διαδραματίσετε με το παιδί που τραυλίζει, ως εκπαιδευτικός;

Σκεπτικό: Οι πληροφορίες που δίνονται από τους εκπαιδευτικούς σε απάντηση αυτού του ερωτήματος, θα συμβάλουν στην αποσαφήνιση του τρόπου με τον οποίο ο δάσκαλος θα μπορούσε να υποστηρίξει τη διαδικασία της θεραπείας. Να θυμάστε ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν αναλάβει το δύσκολο έργο, να δουλεύουν με έναν πληθυσμό παιδιών με μεγάλη ανομοιογένεια και ότι πάνω τους εναποτίθενται τρομακτικές απαιτήσεις ως προς την υποστήριξη και τη διδασκαλία παιδιών με πολλές διαφορετικές ανάγκες. Όταν λοιπόν αντιμετωπίζουν ένα παιδί με μία ακόμη δυσκολία, όπως είναι ο τραυλισμός, κάποιοι εκπαιδευτικοί ίσως αισθάνονται εντελώς αβοήθητοι και καταβεβλημένοι.

Συζητώντας ένα θέμα σαν αυτό, μπορείτε να ανακαλύψετε τι μπορεί να σκέφτεται και να αισθάνεται ο εκπαιδευτικός και στη συνέχεια να τον βοηθήσετε να δει ότι το παιδί που τραυλίζει δεν χρειάζεται να αντιμετωπίζεται με ριζικά διαφορετικούς τρόπους. Χρησιμοποιήστε το βίντεο για να κατανοηθεί καλύτερα ο τραυλισμός, και έπειτα δώστε μερικά παραδείγματα αλληλεπίδρασης-αντιμετώπισης "κοινής λογικής" που μπορεί ο εκπαιδευτικός να έχει ήδη χρησιμοποιήσει με άλλους μαθητές.

Ερώτηση 4: Τι ρόλο πιστεύετε θα πρέπει να αναλαμβάνουν οι γονείς ενός παιδιού που τραυλίζει;

Σκεπτικό: Η απάντηση στο ερώτημα αυτό θα βοηθήσει να διευκρινιστεί ποιες είναι οι προσδοκίες του εκπαιδευτικού από τους γονείς. Οι εκπαιδευτικοί ίσως να έχουν κάποιες δικές τους αντιλήψεις σχετικά με το ρόλο του γονέα, την αιτιολογία του τραυλισμού, αλλά επίσης και για το πώς θα πρέπει ο τραυλισμός να αντιμετωπιστεί. Θέλουμε να βοηθήσουμε στην οικοδόμηση μιας υγιούς σχέσης μεταξύ εκπαιδευτικού και γονιού. Επιτρέποντας στον εκπαιδευτικό την ευκαιρία να εκφράσει τις αντιλήψεις του για το ρόλο των γονέων σε ένα ασφαλές, μη επικριτικό περιβάλλον, σας δίνει την δυνατότητα να αντιληφθείτε το πώς μπορείτε να προχωρήσετε με τον εκπαιδευτικό και τους γονείς. Ποιες στάσεις είναι ωφέλιμες και πρέπει να ενισχυθούν; Ποιες πεποιθήσεις χρειάζεται να τροποποιηθούν με έναν ασφαλή, μη απειλητικό τρόπο;

Ερώτηση 5: Ποιος είναι ο ρόλος του λογοπεδικού που δουλεύει με ένα παιδί που τραυλίζει;

Σκεπτικό: Όταν θέτετε αυτό το ερώτημα, σας δίνεται η ευκαιρία να ακούσετε ακριβώς τι περιμένει ο εκπαιδευτικός από εσάς και η δυνατότητα να ανταποκριθείτε με έναν υποστηρικτικό, μη απειλητικό τρόπο, ακόμη και αν η δική σας θεώρηση του ρόλου σας δεν είναι ίδια με αυτή του δασκάλου.

Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μια ανοικτή συζήτηση ανταλλαγής ιδεών σχετικά με το ποιοι θα μπορούσαν να είναι οι διάφοροι ρόλοι τόσο για τον εκπαιδευτικό όσο και για τον λογοπεδικό. Παρέχει επίσης στο λογοπεδικό τη δυνατότητα να δώσει στους εκπαιδευτικούς πιο συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με τη θεραπεία του τραυλισμού. Και τα δύο είναι σημαντικά για την ανάπτυξη και την εφαρμογή ενός εξατομικευμένου εκπαιδευτικού προγράμματος.

Ερώτηση 6: Ποια είναι η εμπειρία σας με άτομα που τραυλίζουν;

Σκεπτικό: Είναι απαραίτητο να κατανοήσουμε τις γνώσεις των εκπαιδευτικών και την εμπειρία τους στον τραυλισμό. Οι απαντήσεις τους θα σας επιτρέψουν να αποφασίσετε εάν χρειάζεται να τους παρέχετε μια πληρέστερη κατανόηση του τραυλισμού, καθώς και της μεγάλης ποικιλίας συμπεριφορών, στάσεων και συναισθημάτων των παιδιών που τραυλίζουν.

Ερωτήσεις 7 & 8: Από την εμπειρία σας, τι από όλα αυτά που κάνετε με τα παιδιά που τραυλίζουν έχει αποδεχθεί περισσότερο βοηθητικό; Είχατε στο παρελθόν εμπειρίες που ΔΕΝ ήταν βοηθητικές;

Σκεπτικό: Αυτό σας επιτρέπει να επικυρώσετε ό,τι έχει ήδη κάνει ο εκπαιδευτικός καθώς και να προτείνετε κάποιες περισσότερο βοηθητικές στρατηγικές, εάν αυτό είναι απαραίτητο. Θέλουμε οι εκπαιδευτικοί να μοιραστούν προηγούμενες εμπειρίες επικοινωνίας με παιδιά που τραυλίζουν. Μπορείτε να συζητήσετε τα διάφορα παραδείγματα που παρέχουν οι εκπαιδευτικοί, να αποφασίσετε εάν πραγματικά βοήθησαν, καθώς και να αναζητήσετε περαιτέρω στρατηγικές μέσω διαδικασιών επίλυσης προβλημάτων.

Περαιτέρω ερωτήσεις που μπορεί να θέλετε να υποβάλετε περιλαμβάνουν:

Θα ήταν οι στρατηγικές που έχετε χρησιμοποιήσει χρήσιμες για όλα τα παιδιά που τραυλίζουν; Εάν όχι, πώς θα μπορούσε η στρατηγική να τροποποιηθεί για να λειτουργεί καλύτερα με συγκεκριμένα παιδιά;

Ερώτηση 9: Με ποιον τρόπο το βίντεο που παρακολουθήσατε αύξησε την κατανόησή σας για τον τραυλισμό και τα παιδιά που τραυλίζουν;

Σκεπτικό: Είναι σημαντικό να αποφασίσετε κατά πόσο χρειάζεται να παρέχετε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον τραυλισμό. Επομένως, αυτή είναι μια καλή ερώτηση για το τέλος. Σε αυτό το σημείο, οι εκπαιδευτικοί θα έχουν μιλήσει για τα θέματα που τους απασχολούν, και θα έχουν μάθει τις στρατηγικές που μπορεί να τους βοηθήσουν να αισθάνονται πιο άνετα ή να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας τους με τα παιδιά που τραυλίζουν. Μπορείτε επίσης να αποκτήσετε μια αίσθηση για το εάν πρόσθετες πληροφορίες χρειάζεται να δοθούν άμεσα προς όφελος της ομάδας ή να συζητηθούν ατομικά με τους εκπαιδευτικούς σε μεταγενέστερη συνάντηση.

Οδηγίες για Παρουσιάσεις στην Τάξη, για Παιδιά που Τραυλίζουν:

(προσαρμοσμένο με την άδεια του Murphy, 2002)

Το να συζητά το παιδί σχολικής ηλικίας και ο λογοπεδικός για τον τραυλισμό με την τάξη του παιδιού, είναι ένα ισχυρό εργαλείο με πολλές θετικές συνέπειες. Όταν οι συμμαθητές ενημερώνονται σχετικά με τη φύση του τραυλισμού, τα πειράγματα στην τάξη σχεδόν πάντα μειώνονται ή εξαλείφονται. Οι συμμαθητές επίσης γίνονται υποστηρικτές του παιδιού που τραυλίζει και θα προστρέξουν να το υπερασπιστούν στο προαύλιο, εάν άλλα παιδιά το πειράζουν.

Μια παρουσίαση στην τάξη είναι ένας τρόπος για να κάνουμε τον τραυλισμό να θεωρείται κάτι φυσιολογικό, να τον «απο-δαιμονοποιήσουμε». Όταν γίνει σωστά, ο τραυλισμός θα είναι ένα λιγότερο φορτισμένο θέμα "ταμπού" και θα μπορεί πλέον να συζητηθεί ανοιχτά. Επιπλέον, ανοίγει τη δυνατότητα για τον λογοπεδικό, να μπει στην τάξη και να δουλέψει ανοιχτά με το παιδί πάνω στην εδραίωση και γενίκευση των θεραπευτικών τεχνικών. Εάν γίνει κάτι τέτοιο, οι εκπαιδευτικοί θα μπορούν πλέον ευκολότερα να υπενθυμίσουν σ' ένα παιδί να χρησιμοποιεί τις τεχνικές διαχείρισης της ροής του.

Το πιο σημαντικό όμως είναι πως το παιδί βιώνει μια δυνατή εμπειρία κατά την οποία δίνεται η ευκαιρία να αυτο-αποκαλύψει τον τραυλισμό του, κοινοποιώντας τον σε ένα υποστηρικτικό και δεκτικό περιβάλλον. Μπορεί κατόπιν να εφαρμόζει θεραπευτικές τεχνικές στην τάξη, χωρίς να ανησυχεί για πιθανή παρεξήγηση ή γελοιοποίηση από τους άλλους. Έτσι, δημιουργείται κατάλληλο έδαφος για τη χρήση της αυτο-αποκάλυψης ως ένα εργαλείο διαχείρισης του τραυλισμού. Το παιδί μαθαίνει ότι το να μιλά ανοιχτά για τον τραυλισμό, βοηθά τόσο το ίδιο όσο και τους συνομηλικούς του να αισθάνονται άνετα.

Προετοιμασία για την οργάνωση Παρουσίασης στην Τάξη

Μια παρουσίαση στην τάξη με σκοπό να βοηθήσει ένα παιδί να συζητήσει τον τραυλισμό του με τους συμμαθητές του πρέπει να γίνεται μόνο εάν το παιδί είναι σύμφωνο. Δεν είναι όλα τα παιδιά που τραυλίζουν έτοιμα ή πρόθυμα να κάνουν μια παρουσίαση στους συμμαθητές τους.

Η απόφαση για την πραγματοποίηση της παρουσίασης θα πρέπει να θεωρηθεί ως στόχος της θεραπείας για το πώς σκέφτεται και αισθάνεται το παιδί σχετικά με τη δυσκολία του και η ετοιμότητά του για μια τέτοια δραστηριότητα θα πρέπει να παρακολουθείται προσεκτικά.

Για κάποια παιδιά, το να πάρουν αυτήν την απόφαση είναι μια εύκολη διαδικασία. Θέλουν οι συμμαθητές τους να ξέρουν για τον τραυλισμό. Για άλλους, που έχουν βιώσει πειράγματα και κοροϊδία για τον τραυλισμό τους ή που ήδη έχουν έντονα αρνητικά συναισθήματα, πρέπει πρώτα να προηγηθεί δουλειά απευαισθητοποίησης. Οι στρατηγικές για τη μείωση ή την εξάλειψη του άγχους, της ντροπής και της ενοχής πρέπει να εφαρμοστούν τόσο μέσα όσο και έξω από το χώρο θεραπείας.

(Σημείωση του συντάκτη: Για προτάσεις θεραπείας, ανατρέξτε στο DVD του SFA # 9504, Αντιμετωπίζοντας Αποτελεσματικά την Ντροπή και την Ενοχή ή στο βιβλίο # 0005, Το Παιδί Σχολικής Ηλικίας που Τραυλίζει: Δουλεύοντας Αποτελεσματικά με Συμπεριφορές και Συναισθήματα - Εγχειρίδιο Εργασιών).

Πριν οργανώσετε μία παρουσίαση στην τάξη, εξηγήστε το σκεπτικό της όλης κίνησης στους εκπαιδευτικούς και στους γονείς. Ακόμα και εάν ένα παιδί δεν έχει βιώσει πειράγματα και κοροϊδία από τους συμμαθητές του για τον τραυλισμό, θα αποκτήσει σημαντικές δεξιότητες διαχείρισης παρόμοιων περιστάσεων σε σχέση με την διαφορετικότητα.

Σε προηγηθείσα συνάντηση με τον εκπαιδευτικό, θα πρέπει να συζητηθεί η γενική διάθεση της τάξης για να διαπιστωθεί αν ο εκπαιδευτικός αναμένει παρεμβάσεις ή παρεμβολές από κάποιο συγκεκριμένο παιδί. Το παιδί που τραυλίζει θα πρέπει να συμπεριληφθεί στο σχεδιασμό των δραστηριοτήτων.

Επιθυμεί να ενημερώσει την τάξη σχετικά με συγκεκριμένα θέματα; Πόσα θέλει πραγματικά να πει το ίδιο και πόσα ο λογοπεδικός; Αν εξακολουθεί να διανύει μια φάση όπου οι δεξιότητες διαχείρισης λόγου είναι ακόμη ασταθείς, ο λογοπεδικός ίσως θελήσει να περιορίσει τη συμμετοχή του παιδιού σε σύντομα, καλά προετοιμασμένα μέρη της παρουσίασης ή να χρησιμοποιήσει στρατηγικές που γνωρίζουμε ότι προάγουν την ομαλή ροή ομιλίας, όπως η από κοινού ανάγνωση.

Τα υπό συζήτηση θέματα, θα ποικίλλουν ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε παιδιού και το ηλικιακό επίπεδο. Παιδιά νηπιαγωγείου ή παιδιά Α' και Β' δημοτικού, μπορούν να κατανοήσουν τις έννοιες της ομιλίας "με σαμαράκια" ή της ομιλίας που 'κολλάει', καθώς και το άσχημο συναίσθημα που προκαλούν τα πειράγματα των άλλων. Μπορούν να ακούσουν και να μάθουν ότι ο λογοπεδικός θα διδάξει το παιδί που τραυλίζει πώς να έχει πιο ομαλή ροή ομιλίας, αλλά και πώς μερικές φορές "η ομιλία με τα σαμαράκια" θα εξακολουθεί να υπάρχει.

Παιδιά Γ' και Δ' δημοτικού μπορούν να καταλάβουν περισσότερο σύνθετες εξηγήσεις σχετικά με τον τραυλισμό, τον τρόπο παραγωγής της ομιλίας, τις τεχνικές λογοθεραπείας και την αστάθεια / διακύμανση στην επιτυχημένη χρήση τους, καθώς και σχετικά με τις δυσμενείς επιπτώσεις του πειράγματος.

Ακολουθεί ένα δείγμα σύντομης περιγραφής μιας παρουσίασης στην τάξη που θα ήταν κατάλληλη για παιδιά τρίτης και τετάρτης δημοτικού. Μπορείτε να το προσαρμόσετε στο δικό σας στυλ, στις ανάγκες του συγκεκριμένου παιδιού και στο αναπτυξιακό επίπεδο της τάξης.

Σύντομη Περιγραφή Παρουσίασης στην Τάξη

---

1. Εισαγωγή

- Συστηθείτε ως λογοπεδικός και εξηγήστε εν συντομία το αντικείμενο της δουλειάς σας.

2. Συμμετοχή τάξης

- Για να γίνει η ιδέα της λογοθεραπείας ευρύτερα αποδεκτή από τα παιδιά της τάξης, ρωτήστε τα πόσα από αυτά έχουν κάνει λογοθεραπεία στο παρελθόν και πάνω σε τι έχουν δουλέψει.
- Ίσως κάποιος αναφέρει ότι το παιδί που τραυλίζει, κάνει αυτό το διάστημα λογοθεραπεία. Επιβεβαιώστε ότι αυτό είναι αλήθεια και ότι σύντομα θα το συζητήσετε.

3. Συζητήστε για άλλες δυσκολίες ομιλίας και για το σκεπτικό της λογοθεραπευτικής παρέμβασης.

- Εν συντομία αναδείξτε την ύπαρξη πολλαπλών δυσκολιών λόγου και ομιλίας π.χ., στον τρόπο προφοράς των φθόγγων, στην καθαρότητα/βραχνάδα της φωνής κλπ., αλλά ανακοινώστε ότι εσείς και το παιδί πρόκειται σήμερα να επικεντρωθείτε σε μια δυσκολία που ονομάζεται τραυλισμός.
- Κάνετε γνωστό στην τάξη ότι εσείς και το παιδί θέλετε να τους μάθετε κάποια ενδιαφέροντα πράγματα για τον τραυλισμό και να τους εκπαιδεύσετε, διότι όλοι γνωρίζουμε πόσο σημαντική είναι η μόρφωση στον άνθρωπο.

4. Ορίστε τον τραυλισμό και τα αίτιά του.

- Δώστε ένα σύντομο ορισμό, κατάλληλο για την ηλικία των παιδιών της τάξης.
- Όταν απευθυνόμαστε σε αυτή την ηλικιακή ομάδα, προτιμούμε να ρωτούμε τα παιδιά εάν γνωρίζουν τι είναι ο τραυλισμός και έπειτα να συνοψίσουμε τη συζήτηση, π.χ. "Ο τραυλισμός είναι μία δυσκολία στη ροή της ομιλίας. Το σύστημα ομιλίας μερικών ανθρώπων δεν λειτουργεί πολύ καλά όλη την ώρα ή φαίνεται να μην είναι τόσο καλά συντονισμένο όσο θα έπρεπε. Έτσι, η ομιλία «σκοντάφτει» ή «κολλάει» σε φθόγγους. Δεν είμαστε σίγουροι τι το προκαλεί αυτό, αλλά πιστεύουμε ότι ίσως μερικοί άνθρωποι απλά γεννιούνται έτσι."

5. Διάσημοι άνθρωποι που τραυλίζουν.

- Καλό είναι να ρωτούμε τα παιδιά στην τάξη, εάν γνωρίζουν πως πολλοί διάσημοι και επιτυχημένοι άνθρωποι τραυλίζουν και στη συνέχεια να τους μιλήσουμε εν συντομία για μερικούς από αυτούς τους ανθρώπους που απεικονίζονται στο μέσον περίπου του παρόντος εγχειριδίου (σελίδες 22-23).
- Ως οπτικό βοήθημα, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το φυλλάδιο που δείχνει διάσημους ανθρώπους που τραυλίζουν και εσωκλείεται σε αυτό το πακέτο.

6. Δεν "φταίει" κανείς.

- Είναι πολύ σημαντικό να τονίσουμε ότι κανείς δεν ευθύνεται για τον τραυλισμό. Οι άνθρωποι δεν τραυλίζουν επειδή είναι κουτοί ή άρρωστοι. Δεν το προκάλεσαν οι μαμάδες και οι μπαμπάδες και δεν είναι μια ασθένεια που μπορεί να μεταδοθεί.

7. Διαφορετικοί τρόποι να τραυλίζει κανείς.

- Τα περισσότερα παιδιά, άσχετα με το βαθμό ικανότητάς τους στη διαχείριση της ομιλίας, μπορούν να συμμετέχουν προφορικά, σε αυτό το μέρος της παρουσίασης.
- Μαζί με το παιδί, δείξτε διαφορετικές μορφές συμπεριφορών τραυλισμού (π.χ., επαναλήψεις, μπλοκαρίσματα).
- Αναζητήστε εθελοντές να μιμηθούν τους διαφορετικούς τύπους τραυλισμού. Μπορεί να είναι διασκεδαστικό για το παιδί που τραυλίζει να βαθμολογεί τις προσπάθειες τραυλισμού που γίνονται από τους συμμαθητές (π.χ., να τους δίνει ένα Α, Β ή Γ), εάν αυτό συνοδεύεται από φιλική διάθεση.
- Γνωστοποιήστε στα παιδιά ότι αυτό το είδος της μίμησης είναι για εκπαιδευτικούς σκοπούς μόνο και ότι δεν πρέπει να γίνεται άλλες φορές.
- Στη συνέχεια, θα πρέπει να ακολουθήσει μια συζήτηση στην τάξη, κατά την οποία τα παιδιά θα ερωτηθούν πώς θα αισθάνονταν και θα ενεργούσαν, εάν έπρεπε να μιλούν με αυτόν τον τρόπο συνεχώς.

8. Τεχνικές που διευκολύνουν την ομαλότερη ομιλία.

- Χρησιμοποιώντας εκείνο το γλωσσικό επίπεδο στο οποίο το παιδί αισθάνεται πιο άνετα (π.χ. επίπεδο λέξης ή πρότασης), μπορείτε από κοινού να επιδείξετε τις τεχνικές ελέγχου ομιλίας που το παιδί μαθαίνει π.χ. εύκολη εκκίνηση, αργή, παρατεταμένη ομιλία, παύσεις κλπ.
- Μπορεί επίσης να είναι χρήσιμο να καλέσουμε και κάποια από τα υπόλοιπα παιδιά στην τάξη, εάν μπορούν να κάνουν κάποιες από τις τεχνικές ελέγχου της ομιλίας, όπως είναι η παρατεταμένη ομιλία. Εδώ η τάξη μπορεί να αρχίσει να εκτιμά το επίπεδο δυσκολίας στη χρήση τέτοιων τεχνικών διαχείρισης.

9. Δεν μπορούμε να έχουμε 100% επιτυχία - η αλλαγή είναι δύσκολη!

- Είναι σημαντικό τόσο ο εκπαιδευτικός όσο και τα παιδιά της τάξης να αντιληφθούν ότι η διαχείριση της ομιλίας κατά τη συζήτηση είναι δύσκολη και ότι το παιδί θα συνεχίσει να έχει κάποιες στιγμές με έντονο τραυλισμό. Η αλλαγή θα έρθει, αλλά χρειάζεται χρόνο και εξάσκηση.
- Οι περιστάσεις που δυσχεραίνουν την πρόοδο στη διαχείριση της ομιλίας μπορούν να συζητηθούν. Αυτές μπορεί να διαφέρουν για κάθε παιδί, αλλά συνήθως περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: το να είναι το παιδί κουρασμένο, τον ανταγωνισμό για ομιλία (π.χ., όταν πολλά παιδιά προσπαθούν να μιλήσουν την ίδια στιγμή) και το φόβο γελοιοποίησης ή πειράγματος από τους άλλους.

10. Γιατί οι άνθρωποι κοροϊδεύουν τους άλλους και πώς μας επηρεάζει.

- Ζητήστε από τους μαθητές να μοιραστούν μαζί σας τους λόγους για τους οποίους τους έχουν κοροϊδέψει στο παρελθόν. Τα περισσότερα παιδιά δημοτικού είναι πρόθυμα να αποκαλύψουν αυτές τις πληροφορίες και με αυτόν τον τρόπο, ουσιαστικά, δημιουργείται ένας ισχυρότερος δεσμός μεταξύ των παιδιών.
- Τονίζουμε ιδιαίτερα ότι, όποιος είναι σε θέση να μοιραστεί ανοιχτά με τους άλλους κάτι για το οποίο τον έχουν περιγελάσει, είναι πολύ γενναίος.
- Βοηθά επίσης να ρωτήσουμε τα παιδιά για τα συναισθήματα και τις αντιδράσεις συμπεριφοράς που τους προκαλεί η κοροϊδία.
- Στη συνέχεια μπορούν να γίνουν παραλληλισμοί με τον τραυλισμό και τα πειράγματα για την ομιλία.
- Μέσω διαδικασιών επίλυσης προβλημάτων, βοηθήστε τα παιδιά να επινοήσουν διάφορους τρόπους αντίδρασης, στην περίπτωση που ακούσουν έναν από τους συμμαθητές τους να περιπαίζεται ή να εκφοβίζεται.

11. Πώς θα ήθελε το παιδί να ανταποκρίνονται οι συμμαθητές του στον τραυλισμό.

- Μαζί με το παιδί, μπορείτε να συζητήσετε στην τάξη για βοηθητικούς τρόπους αντίδρασης στον τραυλισμό.
- Έχουμε διαπιστώσει ότι πολλά παιδιά δημοτικού στην πραγματικότητα επιθυμούν να συμπληρώνουν οι συμμαθητές τους τις λέξεις στις οποίες τραυλίζουν, ενώ άλλα προτιμούν ο ακροατής να είναι υπομονετικός και να περιμένει μέχρι να μπορέσουν να πουν τη λέξη.

Οι κατάλληλες συζητήσεις και η γνωστοποίηση του τραυλισμού βοηθούν το παιδί καθώς αποδαιμονοποιούν τη διαταραχή, καλλιεργώντας ανοιχτή στάση. Μπορεί να βγάλουν το «αγκάθι της σιωπής» από ένα μυστικό που όλοι γνωρίζουν αλλά κανείς δεν μιλάει για αυτό, μειώνοντας έτσι τη ντροπή, το φόβο και το μυστήριο. Η γνωστοποίηση και οι άλλες μορφές απευαισθητοποίησης πρέπει να γίνονται επανειλημμένα αλλά σε ασφαλή, κοινωνικά κατάλληλα πλαίσια και με διάφορους τρόπους, όπως είναι οι παρουσιάσεις στην τάξη, τα θεατρικά έργα του σχολείου ή τα βίντεο για τον τραυλισμό που απευθύνονται σε παιδιά.

Έχουμε συντάξει μια λίστα με πηγές για την αποκατάσταση του τραυλισμού, τα πειράγματα, και την οικοδόμηση της αυτοεκτίμησης των παιδιών. Ο λίστα περιλαμβάνει πηγές για παιδιά, γονείς, εκπαιδευτικούς, και λογοπεδικούς. Κάθε πηγή εμφανίζεται με έναν κωδικό για ένα προτεινόμενο κοινό, όμως οι πηγές είναι χρήσιμες για τον καθένα. Μπορείτε επίσης να καλέσετε τον Πανελλήνιο Σύλλογο Λογοπεδικών-Λογοθεραπευτών (www.logopedists.gr, 210 7779901 info@logopedists.gr).

Πληροφορίες Παραγγελίας:

· Stuttering Foundation 800-992-9392 ή www.stutteringhelp.org

· Free spirit Publishing 800-735-7323, www.freespirit.com ή www.amazon.com

Bullies are a pain in the brain. T. E. Romain και E. Verdick.

Αυτό το βιβλίο συνδυάζει το χιούμορ με τις πρακτικές προτάσεις για να βοηθήσει τα παιδιά ηλικίας 8-13 ετών να γίνουν ανθεκτικά στον εκφοβισμό, να λαμβάνουν υποστήριξη σε επικίνδυνες καταστάσεις και να σταματούν τους θύτες από το να πληγώνουν τους άλλους. Συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες για τους θύτες, για το πώς να βοηθηθούν στις σχέσεις τους με τους άλλους έτσι ώστε να αισθάνονται καλά για τον εαυτό τους, χωρίς να χρειάζεται να κάνουν τους άλλους να αισθάνονται άσχημα. Παραγγελία: Free Spirit Publishing

The Bully Free Classroom: Over 100 Tips and Strategies for Teachers K-8: (Νηπιαγωγείο μέχρι Β΄ Γυμνασίου). A.L. Beane.

Σε αυτό το βιβλίο μπορεί να βρεθούν περισσότερες από 100 πρακτικές στρατηγικές, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν άμεσα για την πρόληψη και την παρέμβαση στο πείραγμα και τον εκφοβισμό. Περιλαμβάνει 45 σελίδες οι οποίες μπορούν να αναπαραχθούν για διανομή. Παραγγελία: Free Spirit Publishing

Classroom Presentation Packet.

Αυτό το πακέτο περιέχει υλικό το οποίο μπορεί να χρησιμοποιείται όταν τα παιδιά κάνουν παρουσιάσεις στην τάξη τους για τον τραυλισμό. Όλο το υλικό είναι έγχρωμο. Παραγγελία : Stuttering Foundation # 0130

Decoding IDEA Eligibility. L. Scott.

DVD διάρκειας μίας ώρας και πενήντα λεπτών. Παρουσιάζει συγκεκριμένες στρατηγικές για την ένταξη σε θεραπεία παιδιών σχολικής ηλικίας που τραυλίζουν, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του πρωτοκόλλου IDEA. Περιγράφονται συγκεκριμένες μέθοδοι για την τεκμηρίωση της εξέλιξης, εκπαιδευτικές πληροφορίες καθώς και λειτουργικές πληροφορίες για τα παιδιά που τραυλίζουν. Περιλαμβάνει PDF παρουσίασης σε PowerPoint. Παραγγελία : Stuttering Foundation #6100

Do you stutter: A Guide for Teens - 4η έκδοση.

Μερικά προβλήματα τα αντιμετωπίζουν αποκλειστικά οι εφήβοι που τραυλίζουν. Αυτό το βιβλίο των 80 σελίδων, είναι γραμμένο για εφήβους, και προσφέρει συμβουλές για την επίλυση ορισμένων από αυτά τα προβλήματα. Όλα τα κεφάλαια του βιβλίου είναι γραμμένα από ειδικούς στον τομέα του τραυλισμού. Μερικοί από αυτούς τους ειδικούς τραυλίζουν και οι ίδιοι. Παραγγελία : Stuttering Foundation #0021

Famous People who Stutter Poster.

Δεκαοκτώ έγχρωμες φωτογραφίες διασημοτήτων που τραυλίζουν. Nicholas Brendon, James Earl Jones, Annie Glenn, John Stossel, Marilyn Monroe, Bob Love, Mel Tillis, Bill Walton, Carly Simon, King George VI, Frank Wolf, Ken Venturi, John Updike, Joe Biden, Winston Churchill, Kenyon Martin, John Melendez και Darren Sproles. (Διαστάσεις φωτογραφιών 24" x 18"). Ιδανικό για όλα τα πλαίσια με στόχο την ευαισθητοποίηση σε θέματα τραυλισμού. Παραγγελία : Stuttering Foundation # 0054.

Fighting Invisible Tigers: A stress Management Guide for Teens - revised. E. Hipp και M. Fleishman.

Ένας οδηγός για τη διαχείριση του άγχους σε εφήβους. Γραμμένο ειδικά για εφήβους από την έκτη δημοτικού μέχρι και την τρίτη λυκείου, το βιβλίο είναι μια θαυμάσια πηγή για τη διαχείριση του άγχους και δεξιοτήτων διαχείρισης κοινωνικών καταστάσεων. Καλύπτει τα θέματα: "δικαιωματικότητα", "οικοδόμηση σχέσεων", "ανάληψη πρωτοβουλιών", "λήψη αποφάσεων", "αντιμετώπιση φόβων", "χρήση θετικής αυτο-ενίσχυσης" και άλλα. Το φυλλάδιο "Self-Care for Tiger Bites" προσφέρει άμεσες «πρώτες βοήθειες» για εφήβους, οι οποίοι χρειάζονται γρήγορη ανακούφιση από το άγχος. Μπορεί κάποιος επίσης να παραγγείλει το ενημερωτικό 'A Leaders Guide', το οποίο περιλαμβάνει βήμα προς βήμα δραστηριότητες καθώς και υλικό σημειώσεων για πρόγραμμα δώδεκα συνεδριών. Παραγγελία: Free Spirit Publishing.

Good Friends are Hard to Find: Help your Child Find, Make and Keep Friends. F. Frankel και B. Wetmore.

Ένας βήμα-προς-βήμα οδηγός για γονείς παιδιών ηλικίας 5-12 ετών, που τους δείχνει πώς να βοηθήσουν τα παιδιά τους να κάνουν φίλους και να συναναστραφούν με άλλα παιδιά. Περιλαμβάνει προτάσεις για την αντιμετώπιση πειραγμάτων, εκφοβισμού και εκθρόνισης είτε το παιδί είναι θύτης ή θύμα. Παραγγελία: www.Amazon.com.

How to Talk So Kids Will Listen and Listen So kids Will Talk. A. E. Faber και Mazlish.

Αυτό το βιβλίο περιγράφει μια βήμα-προς-βήμα προσέγγιση για τη βελτίωση της επικοινωνίας μέσα στο σπίτι. Παρουσιάζονται σελίδες «υπενθύμισης», χρήσιμα κόμικς και εξαιρετικές ασκήσεις οι οποίες θα βελτιώσουν την ικανότητα των γονέων να συνομιλούν και να βοηθούν τα παιδιά στην επίλυση προβλημάτων. Οι προτάσεις είναι κατάλληλες και για τους εκπαιδευτικούς. Οι στρατηγικές που περιγράφονται είναι κατάλληλες για παιδιά κάθε ηλικίας. Παραγγελία : www.amazon.com.

Διατίθεται και στα Ελληνικά, "ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ. Πώς να τους μιλάτε ώστε να σας ακούν και να ακούτε ώστε να σας μιλούν" ISBN:960-7458-72-9. Εκδόσεις: Κουκουράνης.

If Your Child Stutters: A Guide for Parents - 7η έκδοση.

Γραμμένο για εκείνους που ανησυχούν για την ομιλία του μικρού παιδιού τους, το βιβλίο αυτό βοηθά στη διάκριση μεταξύ φυσιολογικής δυσχέρειας και τραυλισμού και προσφέρει πρακτικές συμβουλές τις οποίες οι γονείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν άμεσα με το παιδί τους. Πολλοί ειδικοί στον τομέα του τραυλισμού συνέβαλαν στη δημιουργία του βιβλίου. Παραγγελία: Stuttering Foundation #0011, Έκδοση στα Ισπανικά #0015

If You Think Your Child is Stuttering, New Tips for Parents.

Αυτό το δημοφιλές φυλλάδιο περιγράφει τη διαφορά μεταξύ φυσιολογικής δυσχέρειας και τραυλισμού και προσφέρει 9 συμβουλές τις οποίες οι γονείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν άμεσα για να βοηθήσουν το παιδί τους. Παραγγελία: Stuttering Foundation, # 0041. Επίσης διαθέσιμο στα Ισπανικά, # 0048.

I'm Like You, You're Like Me. A Child's Book About Understanding and Celebrating Each Other. C. Gainer.

Απλές λέξεις και χαριτωμένες εικόνες βοηθούν τα παιδιά ηλικίας 3-8 ετών να ανακαλύψουν και να διασκεδάσουν με διαφορές σε ατομικό επίπεδο: όπως στα μαλλιά, στην οικογένεια, στο σχήμα του σώματος κλπ. Σε βασικούς, απλούς όρους διαπραγματεύεται θέματα όπως "ομιλία", "ακρόαση", "συναίσθημα" και "συνεργασία". Το φυλλάδιο 'A Leader's Guide', για το οποίο υπάρχει δυνατότητα παραγγελίας, περιλαμβάνει δραστηριότητες και ερωτήματα συζήτησης καθώς και φυλλάδια για τους γονείς, τα οποία μπορούν να αναπαραχθούν. Παραγγελία: Free Spirit Publishing.

Implementing Cognitive Behaviour Therapy with School – Age Children. L. Scott.

DVD διάρκειας μίας ώρας και σαράντα λεπτών, στο οποίο αναλύονται στρατηγικές και πρακτικές ιδέες για την εφαρμογή της Γνωσιακής Συμπεριφορικής Θεραπείας με παιδιά. Αποτελεί ένα απαραίτητο εργαλείο για τον λογοπεδικό που παρακολουθεί παιδιά σχολικής ηλικίας. Παραγγελία: Stuttering Foundation # 6500.

The school–Age Child Who Stutters: Working Effectively with Attitudes and Emotions- A Workbook. K. Chmela N. Reardon.

Χρησιμοποιώντας παραδείγματα πραγματικών περιστατικών, παρουσιάζονται πολυάριθμες στρατηγικές με στόχο να βοηθηθούν τα παιδιά να κάνουν θετικές αλλαγές στα συναισθήματα και τις πεποιθήσεις τους. Συμπεριλαμβάνονται, συγκεκριμένες μέθοδοι για την τεκμηρίωση των παρόντων συναισθημάτων και πεποιθήσεων καθώς και ιδέες θεραπείας για την επίτευξη αλλαγών. Διατίθεται υλικό που μπορεί να αναπαραχθεί. Παραγγελία: Stuttering Foundation # 0005.

Scoring Disfluencies. D. Parris.

Σε αυτό το DVD διάρκειας μίας ώρας, παρουσιάζεται μια πρακτική προσέγγιση στην καταμέτρηση στιγμών τραυλισμού χρησιμοποιώντας δύο κλινικές περιπτώσεις για εξάσκηση. Συμπεριλαμβάνονται φόρμες καταμέτρησης, οι οποίες μπορούν να αναπαραχθούν, καθώς και διαφάνειες. Παραγγελία: Stuttering Foundation # 6350.

Some Times I Just Stutter. E. de Geus.

Ένα βιβλίο για παιδιά ηλικίας 7 έως 12 ετών. Γραμμένο για τα παιδιά που τραυλίζουν, αυτό το βιβλίο μιλά για ό, τι κάνει τα παιδιά να τραυλίζουν, εξηγεί γιατί μερικές φορές τραυλίζουν ενώ άλλες όχι, γιατί μερικοί άνθρωποι δεν καταλαβαίνουν το λόγο για τον οποίο τα παιδιά τραυλίζουν, τι γνωρίζουν οι άλλοι για τον τραυλισμό, ότι πολλά άλλα παιδιά επίσης τραυλίζουν και πώς πρέπει τα παιδιά που τραυλίζουν να αντιμετωπίζουν τα πειράγματα των άλλων για τον τραυλισμό τους. Παραγγελία: Stuttering Foundation # 0031. Διαθέσιμο και στα Ισπανικά, # 0032.

Stick Up For Yourself! Every Kid's Guide to Personal Power and Positive Self Esteem. G. Kaufman, L. Raphael, & P. Espeland.

Γραμμένο για παιδιά που φοιτούν στη Γ' Δημοτικού έως και την Α' Γυμνασίου, το βιβλίο αυτό παρουσιάζει με απλό λόγο πραγματικά παραδείγματα, ώστε να βοηθήσει τα παιδιά να χτίσουν αυτοεκτίμηση, διεκδικητικότητα, υπευθυνότητα και υγιείς σχέσεις. Ένας "οδηγός εκπαιδευτικού" είναι επίσης διαθέσιμος για αυτό το βιβλίο, με περιγράμματα για δέκα συνεδρίες, συμπεριλαμβανομένου και υλικού που μπορεί να αναπαραχθεί. Παραγγελία: Free Spirit Publishing.

Sticks and Stones: 7 Ways Your Child Can Deal with Teasing, Conflict and Other Hard Times. S. Cooper.

Αυτό το βιβλίο βοηθά τους γονείς παιδιών ηλικίας 4-12 ετών, να καλλιεργήσουν στα παιδιά τους τις λεκτικές δεξιότητες που χρειάζονται για να υπερασπιστούν τον εαυτό τους ενάντια σε επιθετικά σχόλια που τους απευθύνονται. Υπάρχουν παραδείγματα και δείγματα σεναρίων που βοηθούν τα παιδιά να μάθουν πώς να αντιμετωπίζουν και να απομακρύνουν θύτες, πώς να αντιστέκονται στην πίεση των συνομηλίκων, πώς να ξεπερνούν τους καυγάδες κ.λ.π. www.Amazon.com.

Stress Can Really Get on Your Nerves! T. Romain & E. Verdick.

Συνδυάζοντας ερευνητικά δεδομένα, διαβεβαιώσεις, και χιούμορ, αυτό το βιβλίο απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 8-13 ετών και τα βοηθά να κατανοήσουν και να διαχειριστούν την ανησυχία τους. Αναφέρει συγκεκριμένους τρόπους για την αντιμετώπιση του στρες. Παραγγελία: Free Spirit Publishing.

Stuttering and Your Child: Help for Parents.

DVD διάρκειας τριάντα λεπτών. Απευθύνεται στις οικογένειες παιδιών προσχολικής ηλικίας που τραυλίζουν. Επικεντρώνεται στην παροχή βοήθειας στις οικογένειες έτσι ώστε να κατανοήσουν τον τραυλισμό και να κάνουν τις απαραίτητες αλλαγές για την ενίσχυση της ευχερούς ομιλίας. Παραγγελία: Stuttering Foundation # 0073. Αγγλικά / Ισπανικά.

Stuttering and Your Child: Questions and Answers - 4th edition.

Αυτό το βιβλίο, παρουσιάζει τις πιο σύγχρονες προσεγγίσεις επτά πρωτοπόρων επιστημονικών ομάδων στον τομέα του τραυλισμού. Απαντά σε ερωτήματα που συχνά διατυπώνονται από γονείς, ενδυναμώνοντάς τους ώστε να βοηθήσουν το παιδί τους να αναπτύξει μεγαλύτερη ευχέρεια στη ροή της ομιλίας του. Πρόκειται για ένα βιβλίο απαραίτητο σε γονείς και εκπαιδευτικούς. Παραγγελία: Stuttering Foundation # 0022

Stuttering: For Kids, by Kids.

Λογοπεδικοί, εξειδικευμένοι στις διαταραχές της ροής της ομιλίας, αφιέρωσαν περισσότερο από έναν χρόνο στη δημιουργία αυτού του δωδεκάλεπτου DVD. Το αποτέλεσμα είναι ένα πολύ ζωντανό DVD που σε καθηλώνει. Το ιδιαίτερα αποτελεσματικό αυτό DVD, παρουσιάζει θετικούς τρόπους με τους οποίους τα παιδιά μπορούν να διαχειριστούν τον τραυλισμό τους, ενισχύει την αυτοπεποίθησή τους και τους βοηθά να νιώσουν καλύτερα για τον εαυτό τους. Παρουσιάζεται ένας καινούριος, μη απειλητικός τρόπος συζήτησης γύρω από τον τραυλισμό. Παραγγελία: Stuttering Foundation. DVD 9172. Κυκλοφορεί στα Αγγλικά και στα Ισπανικά.

Stuttering Straight Talk for Teens.

Κάθε έφηβος χρειάζεται να ξέρει ότι δεν είναι μόνος και ότι μπορεί πραγματικά να βοηθηθεί. Ένα DVD διάρκειας τριάντα λεπτών, στο οποίο οι έφηβοι μοιράζονται τις εμπειρίες τους για τους τρόπους με τους οποίους έχουν βοηθηθεί. Λογοπεδικοί παρουσιάζουν και συζητούν τη φύση του τραυλισμού, προβληματισμούς και συναισθήματα που σχετίζονται με τον τραυλισμό, τρόπους που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο έφηβος για να βοηθηθεί, καθώς και πού να απευθυνθεί για βοήθεια. Παραγγελία: Stuttering Foundation, # 1076

Treating the School Age Child Who Stutters: A Guide for Clinicians - 2nd edition, C. Dell.

Γραμμένο από έναν λογοπεδικό ο οποίος εργαζόταν σε δημόσιο σχολείο και ήταν ένας από τους πρώτους εξειδικευμένους θεραπευτές τραυλισμού. Ένα βιβλίο 108 σελίδων. Προσφέρει υποδείγματα διαλόγων και πολλές τεχνικές, έτσι ώστε να μπορέσει ο ειδικός να λειτουργήσει αποτελεσματικά με παιδιά σχολικής ηλικίας που τραυλίζουν. Αποτελεί ένα απαραίτητο εργαλείο για τους λογοπεδικούς που εργάζονται με παιδιά σχολικής ηλικίας. Παραγγελία: Stuttering Foundation, # 0014.

Therapy in Action: The School Age Child Who Stutters.

DVD διάρκειας σαράντα λεπτών. Παρουσιάζει πληροφορίες για τον τραυλισμό, εξεργάζεται προβληματισμούς που αφορούν στον τραυλισμό σχολικής ηλικίας και παρέχει αποσπάσματα από θεραπευτικές συνεδρίες με παιδιά σχολικής ηλικίας, τις οποίες συντονίζουν διάσημοι εξειδικευμένοι θεραπευτές τραυλισμού. Παραγγελία: Stuttering Foundation #1079

Trouble at Recess. Ένα βιβλίο 30 σελίδων γραμμένο και εικονογραφημένο από τον Jamie, ένα αγόρι 8 ετών, ο οποίος περιγράφει τις δυσμενείς δοκιμασίες που αντιμετωπίζουν πολλά παιδιά με τραυλισμό, τόσο στην τάξη όσο και στο προαύλιο. Ένα απαραίτητο εργαλείο για τα παιδιά που τραυλίζουν - και όχι μόνο. Παραγγελία: Stuttering Foundation, #0034.

We Can Get Along: A Child's Book of Choices, L. M. Payne & C. Rohling.

Το βιβλίο διδάσκει, με τρόπο κατανοητό, δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων και ειρηνικής συνύπαρξης σε παιδιά ηλικίας 3-8 ετών. Υπάρχει η δυνατότητα παραγγελίας και του φυλλαδίου Leader's Guide για γονείς, το οποίο περιέχει δραστηριότητες, ερωτήματα προς συζήτηση και υλικό που μπορεί να αναπαραχθεί. Παραγγελία: Free Spirit Publishing.

Wendi's Magical Voice, B. Kohls.

Βιβλίο 32 σελίδων, γραμμένο και εικονογραφημένο από τον B. Kohls. Είναι μια καλογραμμένη, φανταστική ιστορία για ένα κορίτσι που τραυλίζει. Τα παιδιά θα ταυτιστούν με τους φόβους της στην τάξη και τον τρόπο με τον οποίο τους ξεπερνά. Παραγγελία: Stuttering Foundation #0035.

If you believe this book has helped
and you wish to support this worthwhile
cause, please send a donation to:

Contributions are tax deductible.

The Stuttering Foundation of America® is a tax-exempt organization under section 501(c)(3) of the Internal Revenue Code and is classified as a private operating foundation as defined in section 4942(j)(3). Charitable contributions and bequests to the Foundation are tax-deductible, subject to limitations under the Code.

Μύθοι για τον Τραυλισμό

Μύθος: Τα πρόσωπα που τραυλίζουν δεν είναι έξυπνα.

Αλήθεια: Δεν υπάρχει καμία απολύτως σχέση μεταξύ τραυλισμού και νοημοσύνης.

Μύθος: Η νευρικήτητα προκαλεί τον τραυλισμό.

Αλήθεια: Η νευρικήτητα δεν προκαλεί τον τραυλισμό. Ούτε πρέπει να συμπεραίνουμε ότι τα πρόσωπα που τραυλίζουν έχουν προδιάθεση να είναι νευρικά, φοβισμένα, αγχώδη ή ντροπαλά. Τα πρόσωπα που τραυλίζουν έχουν το ίδιο εύρος χαρακτηριστικών προσωπικότητας όπως και τα πρόσωπα που δεν τραυλίζουν.

Μύθος: Ο τραυλισμός 'κολλάει' μέσω της μίμησης ή ακούγοντας άλλους να τραυλίζουν.

Αλήθεια: Δεν 'κολλάς' τραυλισμό. Οι ακριβείς αιτίες του τραυλισμού παραμένουν άγνωστες. Σύγχρονες έρευνες, ωστόσο, αναφέρουν ότι η κληρονομικότητα (γονίδια), η νευρο-μυϊκή ανάπτυξη, το περιβάλλον του παιδιού και η δυναμική της οικογένειας, είναι παράγοντες οι οποίοι παίζουν ρόλο στην εμφάνιση του τραυλισμού.

Μύθος: Το πρόσωπο που τραυλίζει βοηθιέται όταν του λέμε «πάρε μια βαθιά ανάσα, πριν μιλήσεις», ή «σκέψου πρώτα τι θέλεις να πεις».

Αλήθεια: Τέτοιου είδους προτροπές προσδίδουν στο πρόσωπο αυξημένη ανησυχία και αυτό επιδεινώνει τον τραυλισμό του. Η υπομονετική ακρόαση και ο δειγματισμός ενός αργού και καθαρού παραδείγματος ομιλίας από τον συνομιλητή βοηθούν περισσότερο.

Μύθος: Το άγχος προκαλεί τραυλισμό.

Αλήθεια: Όπως έχει ήδη αναφερθεί, πολλοί σύνθετοι παράγοντες σχετίζονται με τον τραυλισμό. Το άγχος δεν είναι η αιτία, αλλά σίγουρα επιδεινώνει τον τραυλισμό.

If you believe this book has helped and you wish to support this worthwhile cause, please send a donation to:

 THE
STUTTERING
FOUNDATION®
A Nonprofit Organization
Since 1947—Helping Those Who Stutter
EO, Box 11749 • Memphis, TN 38111-0749
info@stutteringhelp.org
800-992-9392
www.stutteringhelp.org www.tartamudaz.org